

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Faxa postala
plátó in num.
No. 224713-923.

Börkezési és kiadóhivatal:
Cím: Clnj, Str.
Baron L. Pop
18. Telefon: 3-77. Előfizetési árak:
Havonta 118, negyedévre 325, fél-
évre 660, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 5,
félévre 12, egészévre 25 dollár. Hír-
déses díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az ország és bányász-
munkások egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Börmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Készítette
megőrzését és visszaküldését csak
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő Jankó
Ferenc. Bukaresti szerkesztő
Ernő, Str. Matei Milcu 1.

Szerda, 1934 augusztus 29.

5694. EV
ELUL 18.

XVII. EVV.
194. SZÁM.

Magyarország német orientációja ellen

A józan ész és a történelmi előrelátás azt kívánja volna, hogy Magyarország a Habsburg-monarchia összeomlása után kiszakítsa magát a régi német politika bűvköréből és dunamenti szomszédjai felé keresse szorosabb kapcsolatokat, ami azt jelentené volna, hogy Németország helyett az utódállamok pártjának és a Népszövetség főirányítójának, Franciaországnak érdekszférájába kapcsolódott volna be.

Egy szegény és legyőzött ország a maga világi érdekeit csak az Európa sorát irányító győztes hatalmak árnyékában tudja volna lépésről lépésre biztosítani és semmi jót sem ígér az a politika, amely a realitások helyett a régi szövevényes kímélésnek romanizációjába kapaszkodott.

A francia- és utódállamok felé való orientáció bizonyára más atmoszférát teremtett volna az utódállamokban élő magyarok számára is, míg a német kapcsolatok valóban csak negatívumot jelentettek a téren.

A német politika eszdeje Hitler uralomra kerülése óta derült ki tökéletesen. A régi blokk, az osztrák-magyar-olasz-olasz-német szövetség, amely a háború után felbomlott poraiból megingott, Ausztria élesen szembefordult Németországgal, Olaszország pedig némi Afrikai pozíciókért, odaadta a német barátságot.

Csak a hivatalos Magyarország tartotta ki a német orientáció mellett, amivel teljesen izolálta magát a nemzetközi politikában.

Az első reakció az izolálódás politikájával szemben a legitimisták részéről történt, akik tegnapi nagygyűlésükön nyilván meghirdették a harcot Gömbös nemzeti szocialista orientációja ellen. A legitimisták helyes érzéssel rájötték arra, hogy minden belső reformnak meg kell legyen a külpolitikai támasza is. Ez a támasz pedig csak Franciaország és az utódállamok koncepciója lehet.

A magyar legitimisták szakítanak az évtizedes K. n. K. tradícióval és új utakat keresnek céljaik érvényesítéséhez. Kérdés csak az, hogy ez a frontváltás nem érzékel-e túl későn...

A szabadság ligája

Az amerikai konzervatívok akcióba kezdték Roosevelt elnök „radikalizmusa” ellen.

Rendben van. Született nyárspolgárokat, a haladás erendülő ellenségét, a személyes önzés ösmerberi lelküfű matadorjait nem lehet vaddal illetni azért, mert ragaszkodnak fermésükhöz, amely a magánúton szelőséges értelmezéséből s tehetetlen profitszomjúkból táplálkozik.

Az amerikai konzervatívok szervezkedése nem ebből a szempontból érdekes és figyelemreméltó.

Ha nevén neveznék a gyermeket és azt mondanák: mi nem akarunk valamivel több kenyeret juttatni a munkásoknak, ellenben szívünkben óhajjuk a munkanélküliség milliói állományának állandó fenntartását, nem óhajjuk az igazságot, ellenben végtelenül epedünk a nyomer atázas kulika? nevelő állandósításához — megértenők őket.

Csak azt nem értjük, hogy szervezkedésüket miért végzik kalózlógó alatti, vagyis miért nevezik el tömörülésüket a „szabadság ligájának”.

Szabadság alatt általában a népszabadságot értjük, ami viszont elképzelhetetlen a kenyér és a személyes örendelkezés biztosításának nélkül, aminek éppen a fentnevezett amerikai urak a leghalálosabb ellenségei.

Ezek az urak a saját képmű próbálják átteremteni a szabadság fogalmát, ami így csak torz fogalom lehet.

Ugy hangzik szájukból a szabadság fogalma, mint mikor az ördög az isten nevében akarja magát udvarképesse tenni.

Az ő szabadságuk a tömegek szabad-

A Viitorul erélyesen cáfolja a kormány nehézségeiről terjesztett híreket

A kormány hivatalos lapja szerint novemberben valóban megkezdődnek a konverziós fizetések

Bucuresti-Bukarest, augusztus 28. A Viitorul a következőket közli:

Egy idő óta állhatatosan forgalomba helyeznek mindenféle híreket és legendákat a politikai helyzetről. Nehézségeket találnak fel, amelyek különböző intrikákból keletkeztek volna, mintha az országnak nem lenne egyéb teendője, mint komolyan venni az ilyen fantáziákat. Minden oldalán intenzív újjáépítési munka folyik a liberális kormány által megadott irányban. A közigazgatásban a helyes gazdálkodás elvei érvényesülnek. Kiküszöbölték egy részét a súlyos következményeknek, amelyeket az előző kormányok idéztek elő. Meg lehet állapítani, hogy a magánkezdemenyezés jelentékenyen fokozódott. A kormány intézkedései a pénzügyi egyensúly helyreállítására is folyamatosan vannak. Az állami gépezetet újjászervezik, hogy megfeleljen a mai szükségleteknek. Helyreállították az állami tekintélyt az erkölcsi rend jegyében. Törvényjavaslatok készülnek, amelyek összel a parlament elé kerülnek.

Szorgalmas munka folyik tehát az egész vonalon.

A lap idézi Taurescu kijelentéseit a szinajai audiencia alkalmával, majd így fejezi be: Ilyen körülmények között a hírek, legendák és fantáziák nem esorbithatnak semmit a kormány tekintélyéből, amely programjának alkalmazásában folytatja munkáját az egész ország helyesléseivel kísérve.

Ugyanebben a számban jelenti a Viitorul, hogy a földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az egész országban élénk tevékenység tapasztalható a konverziós törvény végrehajtása körül. Az adósközül igen sokan, akik a törvény kedvezményét élvezik, megegyezést kötöttek a hitelezőkkel a fizetési módozatokra vonatkozólag. Sokan kötelezik magukat, hogy a törvényben megállapított reduciókkal két év alatt kifizetik adósságukat. Novemberben megkezdődnek a fizetések. Ez az atmoszféra fokozza a közbizalmat és lehetővé teszi a hitel felállítását.

A magyar legitimisták vezére éles támadásban részesítette Gömbös miniszterelnököt német orientációja miatt

Örgróf Pallavicini beszéde Tamásiban. Winkler volt osztrák kancellár nyilatkozata Budapesten. Ausztria kér, Németország nem kér új kölcsönt

BUDAPEST, augusztus 28. A legitimista párt a tolnamegyei Tamásiban tartott gyűlésén, amelyen Pallavicini örgróf hevesen támadta a magyar kormány külpolitikáját. Gömbös tábornok politikáját — mondotta — ama hipnotikus befolyás irányítja, amit a volt vezérkari tisztre gyakorol a német militarizmus és az a perverz szerelem, mit Kánya külügyminiszter érez a nemzeti szocializmus iránt. A miniszterelnök ur és a külügyminiszter is elfelejtik, hogy egész Európa a nemzeti szocializmus ellen fordul. Politikájuk izolálta bennünket.

Ugyancsak budapesti jelentés szerint Winkler volt osztrák alkancellár, aki Budapestre menekült Ausztriából, nyilatkozott az Uj Nemzedéknek. Az osztrák kormány üldözi őt, mert attól tart, hogy kellemetlen leleplezéseket fog tenni. Megegyezett volt Dollfussal, hogy Winkler és Fey egyszerre kijeljenek a kormányból, de Dollfuss nem tartotta be a megegyezést és Fey a kormány tagja maradt. Fey szüntesse be

támadásait, mert különben rajtunk lesz a sor.

GENF, augusztus 28. Tartja magát az a hír, hogy az osztrák kormány a szeptemberi népszövetségi ülészak alkalmával népszövetségi kölcsönt igényel lép fel, azzal az indoklással, hogy a júliusi puccskísérelt jelentős deficitet okozott az államháztartásban. Ausztria kéri a hatalmakat, vegyék ki részüket a középeurópai rend fenntartására irányuló erőfeszítésekből s nyújtsanak most is pénzügyi támogatást, alacsony kamattal mellett.

BÉCS, augusztus 28. A lapok berlini jelentés szerint az illetékes reszort-minisztérium újabb behozatali korlátozásokat életbe léptetésén dolgozik, amelyeket már közelebbre létebe fognak léptetni a birodalom területén.

A Journal de Geneve munkatársa előtt illetékes berlini helyen megcáfolták azokat a híreket, amelyek szerint Németország külföldön kölcsönt keresne s ez ügyben tárgyalásokat folytatna.

ságával merőben ellentétben álló elképzelése a szabadságnak és mindannak, amiért az emberiség legjobbjai, így Roosevelt elnök is küzdenek.

Az ő szabadságuk a szabad és korlátatlan, minden erkölcsi skrupulustól mentes profitszerzés szabadsága, amely a nép lelki bőségének szolgálatában épül.

Ez a szabadságok óhajják az ameri-

kai konzervatívok, miért is a lobogójukra írt jelszó éppoly hamis és alantas, mint a szándék, amelyet képviselnek.

Minden jelszó szándéku embernek Amerikában és az egész világon az volna az őszinte óhaja, hogy a harcban, amely Roosevelt és az ő konzervatívjai között folyik, ne az utóbbiak győzelmével végződjenek.

Koldusok Amerikában

Az amerikaiak néhány évvel ezelőtt sokkal jobbat tartottak magukra, Amerika pedig sokkal gazdagabb és virágzóbb volt, semhogy a koldulás, mint a megélhetés rendszeres módja, gyökeret verhesse. Hogy az óvilágból bevándorlók ne vezethessék be ezt a rosszat, a bevándorlási törvények minden partaszálból megkivánták, hogy megérkezésekor bizonyos összeget tudjon felmutatni, vagy másféle bizonyosságot szolgáltatson arról, hogy nem lesz a közterhére. Ezért tartották vissza a bevándorlásnál szigorúan azokat, akiknél vaktság, sükettség, vagy bizonyos betegségek valószínűvé tették, hogy nem tudják megkeresni a kenyerüket. Ha minden olyan óvatosság ellenére mégis akadtak egyének, akik nem tudtak megélni maguk erejéből, ott voltak a jótékony intézményeink — a világ legjobban megszervezett, legváltozatosabb és leggazdagabb intézményei. Ezek készségesen nyújtottak segítséget minden arra érdemes esetben. Senki se volt rászorulva arra, hogy könyöradományokat gyűjtsön Amerika utcáin. Ez volt az elmélet. Olyan nagy volt az ellenszenv a koldulás gyakorlata ellen, hogyha egy amerikai csavargó a hátsó kapunál alamizsnáért jelentkezett, mire annak a felajánlásával kezdte, hogy majlandó megoldozni érte.

Es most! Az uccák, a terek és a nyilvános közlekedési eszközök csak úgy rajzanak a koldusoktól. Fiatalak és öregek, férfiak és nők, alázatosak és halkbeszédűek, merészek és komoran fenyegetőzök, rongyosok és tisztességesen öltözöttek (ama felefogásuk szerint, hogy melyik öltözködési mód van inkább hatással az adakozókra), ezekből kerülnek ki a koldusok. Mindegyiknek van valami különös története, amelyet elmond, bár ennek a tárgya rendszerén ugyanaz, csak a feltalálás módja változik. Sőt néha még ebben sincs eltérés.

Egyesekről látszik, hogy csak műkedvelő koldusok, de a többség „hiánytalan” mutatkozik. A legtöbb esetben pénzt, vagy cigarettát kérnek, mások viszont egyáltalán nem titkolják, hogy jól esnek nekik „egy korty ital” és a lélektükről érzett, hogy nem csálnak. Am akad olyan ember is, aki valami kiadósabbat szeretne a kávé és fánknál s ugyanakkor azt is be akarja bizonyítani, hogy csakugyan rá van szorulva az étkezésre... ezért egyszerűen azt indítványozza, hogy hívja meg valamilyen vendéglőbe, hogy jóllakhasson.

Nem sokáig tart míg rájön az ember, hogy ez az üzlet is módszeresen és szervezeten folyik... hogy az lett belőle, amit most „racket”-nek neveznek Amerikában.

Egy csavargó ül magányosan egy farakáson. Néhány pillanat múlva egy kollégája csatlakozik hozzá, majd egy második, harmadik. Minden ujonjtól kijúrt a zsebet az első ember kalapjába aki nyilvánvalóan a vállalat feje... A negyedik ember aztán összeszámolja az egészet és elsiel vele. Nemsokára palackkal és vizespohárral tér vissza. Az italt lelkiismeretesen egyenlő részekben osztotta föl a tagok között.

Ugyancsak az amerikai közömbös következménye, hogy bizonyos specializálódás is megfigyelhető. Így például a tapasztaltabb koldusok nem közelítenek nőkhöz (a nőknek ugyanis

VILÁG TÖKRÉ

HÍRLAPOSZTALVA

az a hírük, hogy kevésbé adakozó kedvűek), de egyedül járó férfiakhoz se. Mint jó emberismerők, inkább párokra vadásznak, kihasználván az amerikai férfinak azt a lovag ösztönét, hogy szeret bökezünek mutatkozni, ha nővel sétál. És úgy látszik, hogy ez az elv nagyon jól beválik. Akik ezzel a módszerrel dolgoznak, ritkán tévesztenek célt.

Aztán ott vannak azok, akik a gőz komponon és földalatti vasutakon „dolgoznak”. Ez igazi szuperspeciálitás, saját külön technikával. A szereplő a kocsin elején kezdi meg a munkáját, a mi abban áll, hogy minden utas térdére szótlanul letesz egy (nyomatott, vagy hektografált) névjegyet, vagy valami csekélységet (néhány tüt, vagy kapszot) tartalmazó borítékot. Mikor a kocsin végére ért, megindul visszafelé s éppen olyan szótlanul szedi össze a hatosokat, vagy az „arut”.

Ime, egy kis szószzerű idézet az egyik névjegy szövegéből: „A háboru ban gáztámadásban volt részem (helyett néha ipari baleset szerepelt, de a legtöbb hadirokkantnak mondja magát), családról kell gondoskodnom, ezért kénytelen vagyok a megélhetésnek ehhez a módjához folyamodni és tisztelettel kérem a közönség támogatását”. Am az összeszedett hatosok száma sajnálatosan kicsiny, a kiosztott kártyák számához képest. De ha az ember figyelembe veszi, hogy csak egy két percig tart, míg az illető „megdolgoz” egy hatvan, vagy még több utasal telt kocsi és hogy egy épkézláb ember könnyen végzi ezt a munkát napi nyolc órán át, az üzlet még akkor is elég jövedelmező, ha minden kocsi csak egy hatost hoz a konyhára. Az ilyen koldusoknak elég jól mehet, más-különböző az üzletük nem fejlődött volna annyira, hogy most már valóságos elemi csapás lett belőle, úgyhogy a földalatti társaság kénytelenek voltak figyelmeztetéseket elhelyezni a kocsiban, arra kérve az utasokat, hogy ne engedjenek jótékonyági ösztönüknek, mert csak így lehet kiirtani ezt a gyakorlatot.

Elragadóan amerikai izü az a jelenet, amelynek egy középnyugati kisvárosban történt, mikor az emberek egy helyen levest és kenyéret állottak sorba. Egy fiatalabb emberre került a sor, akitől megtagadták az adagot. A fiatal ember méltatlankodott és magyarázatot kért.

— Maga a saját autóján jött ide, ugye? — kérdezte az ügyeletes hölgy.

— Igen... hát aztán?

— Ugy vélem, hogy aki autót tart, az nincs rászorulva, hogy a város terhére éljen.

— Dehogyan is nincs rászorulva. De persze, maga nem tudja, hogy én harminc kilométernyire lakom innen és ha nem volna kocsim, amelyen idejőjtek, akkor úgy pusztulnánk el ott, mint a patkányok a lyukban és senki még csak nem is tudna róla.

Erre megkapta a levest és kenyeret nemcsak a maga és családja, hanem azok számára is, akikről írásbeli „megrendeléseket” hozott.

Ez a koldusinvázió érthető, ha az ember ismeri az állami menhelyeket.

A folyamodó beáll egy hosszú sorba, amely éppen olyan kopott emberekből áll, mint amilyen ő maga. Mikor rákerül a sor, szóval és írásban kell megfelelnie egy csomó lealázó kérdésre. Ha idegen a városban, akkor csak egy étkezést kap és egy éjszakai szállást. Két heti ellátást (újabb két hétre szóló esetleges meghosszabbítás) csak akkor kap, ha legalább két év óta él abban az államban és legalább egy év óta abban a városban. Ha befogadták a közönségi menhelyre, akkor bőrig levetkőztetik és a ruházatát fertőtlenítik. Naponta csak kétszer kap enni (dologtalan embernek nincs szüksége ebédre), még pedig reggel hét óra és délután szintén husz, száraz kenyéret és kávét. Napközben nem tartózkodhatik a menhelyen, viszont a dél-

utáni étkezés megförténte után azonnal el kell foglalnia az ágyát; ezeröttszázad magával húzódik meg egyetlen óriási helyiségben, komor hangulatu, rosszul táplált és kétségbeesett társával együtt.

Hivatalos városi nyilatkozat dr. Nistor Virgilnek az alpolgármesteri állásából való felfüggesztéséről

Dragan Nicolae hivatalos aktákkal bizonyítja, hogy az alpolgármester felfüggesztése a Rapid-koncesszió bérösszegének leszállítása miatt történt

Cluj Kolozsvar, augusztus 28. (Az Új Kelet tud.) Tegnap reggeli számában közölte az Új Kelet dr. Nistor Virgil nyilatkozatát, melyben megcáfolta azokat a híreket, mintha állásától való felfüggesztése a Rapid autbusztársaság koncessziójával volna összefüggésben. Nistor nyilatkozata a városházán nagy felhajtást keltett és dr. Dragan Nicolae polgármester délelőtt magához kérette a sajtó munkatársait, hogy hivatalosan is közölje a nyilvánossággal Nistor Virgil felmentésének körülményeit és a vonatkozó aktákat is az újságírók rendelkezésére bocsátotta.

— A kolozsvári és bukaresti lapokban Nistor Virgil dr.-nak az alpolgármesteri állásából való felmentésével kapcsolatban különböző hírek jelentek meg. Meg kell állapítanom, — mondotta a polgármester — hogy ezeknek a híreknek jórésze üres találgatás és maga Nistor Virgil is a tényektől eltérő módon magyarázza felmentését.

Az autbusz koncesszió kérdése

— Ismeretes, hogy a város 1930-ban monopóliumot biztosított magának a városi közúti közlekedésben. Ekkor merültek fel azok a tervek, amelyeket a városi tanácsok elvetettek, hogy a város állítson be külön autbuszüzemet ennek a monopóliumnak az alapján. Csakhogy már 102 autbusz futott Kolozsvar utcáin és a város nem akart 102 autbusztulajdonost és mintegy 250 alkalmazottat megfosztani a kenyéretől. Így kapta meg a koncessziót a Rapid autbusztársaság, mely azelőtt már Kolozsvaron élő autbusztulajdonosok szövetsége. A koncesszió évi 1.200.000 lej bér fejében kapta meg a Rapid, melynek ezt a bérösszeget százezer lej hav részletekben, előre kellett fizetnie.

Nem fizet a Rapid

— A Rapid a fizetési kötelezettségeket egészen a legutóbbi időkig eleget is tett. Az idén azonban a fizetések elmaradtak és a Rapid tartozása 700 ezer lejre emelkedett. Az időközi tanács bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására, melynek elnöke dr. Nistor Virgil alpolgármester lett.

Nistor Virgil javaslata

— A bizottság rövid idő múltán megtette a jelentését és nagy meglepetésünkre dr. Nistor Virgil ur olyan javaslatot terjesztett be, mely a koncesszió bérének 400—500 ezer lejre való redukcióját kérte. A javaslat arra hivatkozott, hogy a város az államtól ilyen összegben vesz fel utadólléteket, melyet az autbusztársaság fizet.

Tanulmányoztuk a kérdést és megállapítottuk, hogy a koncesszió-szerződés erre a részletre is kiterjed. A javaslat a megállapodás előtti körülményekre is hivatkozik, amelyek pedig a koncesszió megkötésének pillanatában jogszerint érvényüket veszítették. Az időközi tanács két ülésen is foglalkozott a kérdéssel és mind kétszer elutasította a javaslatot, mely mellett egyedül csak Nistor Virgil szavazott, míg a tanács egyik tagja tartózkodott a szavazástól.

Lepada/ru közbelépése

— A javaslatot tehát elutasítottuk. En mindkét alkalommal esodálkozásomnak adtam kifejezést afölött, hogy

Nistor Virgil ur, mint a város magasrangú képviselője olyan javaslatot terjeszt be, mely félmillió lejmellett egyedül csak Nistor Virgil szavazott, míg a tanács egyik tagja tartózkodott a szavazástól.

Ez a vélemény általános volt és a liberális klubban is felmerültek ezek a hangok, úgy, hogy végül is Lepada/ru miniszter ur is felfigyelt rá. A miniszter ur felkeresett a városházán, beidézte Nistor Virgil és Botez alpolgármester urakat.

Igy érthető, hogy azok a nincstelen amerikaiak, akik még megőrizték némi nyomát az emberi önértzetnek, inkább idegeneket szőlitanak meg az utcákon és újságba takaródzva, a nyilvános parkok padjain töltik el az éjszakát.

SELECT MOZGO

Pénteken este 9 órakor ünnepélyes megnyitót. Bemutatásra kerül:

A vágyak rítusa

pompás rendezésű, rendkívül elegáns film, főszerepekben: JOAN CRAWFORD, CLARK GABLE és FRANCHOT TONE. A műsort a legújabb SALLY SIMPHONIE előzi meg.

és távirafilag kérte fölünk a javaslatra vonatkozó tanácsulési jegyzőkönyvek másolatát.

Mi a javaslat másolatával együtt elküldük Bukarestbe az aktákat.

— Erre jött az a pársoros miniszteri rendelet, hogy Nistor Virgil dr. inzerimárbihoztagi tagságát visszavonja. Ennyi történt. A minisztérium

alighanem rosszhiszeműséget velt felfedezni Nistor Virgil dr. javaslatában és ezért volt a döntés ilyen súlyos.

Arra a kérdésünkre, hogy felajánlották-e Nistor Virgil dr.-nak a vízművek igazgatóságát, a polgármester kijelentette, hogy ő javaslatba akarta hozni, nevezék ki Nistor Virgil a város által delegált igazgatósági tagok közé. Ez azonban nem egyenlő az igazgatói állással, mely a szabályzat szerint mérnökkel töltenő be.

Világkongresszust hívnak össze az antiszemíták

LEMBERG, augusztus 28. A Lembergben megjelenő „Chwija” című lap egy „szigorúan bizalmas” köriratot hozott nyilvánosságra, amely Európa, Amerika és Afrika antiszemítáit az ősz elejére világkongresszusra hívja össze. A körirat, amelyet egy Rudolf Maykert nevű egyén „pán-árja” üdvözléssel írta alá, a következőkben ismerteti az antiszemita világkongresszus célját és programját:

1. A kongresszus augusztus végére van tervezve és öt napig tartana. A kongresszus székhelye Közép-Németország volna. Pontos hely és idő közölve lesz.

2. A kongresszus egybehívói teljesen költségmentes lakást és ellátást biztosítanak a kongresszus résztvevőinek, nagy vasúti kedvezmények is biztosítva vannak.

3. Delegátusok, akik nevüket titokban akarják tartani, a legszigorúbb in kognitóról biztosítottak. A delegátusok neveit semmi körülmények között sem hozzák nyilvánosságra.

4. A konferencia kizárólag a zsidó imperializmus elleni védelemmel foglalkozni és ezért a delegátusok idejében juttassák el a kongresszus irodájához a saját országuk zsidóságának különösen a sajtó, kinó, rádió, iskola, gazdasági, szabadkőművesség stb. terén megnyilatkozó befolyásáról szóló jelentésüket.

5. A kongresszus napirendje többek között a következő pontokat tartalmazza:

1. A zsidókérdés az ókorban (Egyiptom stb.)
2. A zsidók kiűzetése Spanyolországból, Hollandiából, Dániából és Angliából.
3. Ismertebb zsidó egyéniségek (Majmonides, Mendelssohn, Herzl Nordau, Achad Haam, Rathenau Einstein).
4. A zsidó faj jellegzetes tulajdonságai.
5. A zsidó faj, zsidó jog, zsidó vallás.
6. A vérvád kérdése.
7. A parazitáság.
8. A zsidó tudomány a zsidó világruralomról.
9. A szabadkőművesség, mint műzsidó.
10. Hamis és valódi cionizmus. Pa-

razita zsidóság, gettó, asszimiláció, disszimiláció, zsidó nemzeti otthon, Birobjdsán.

11. Zsidó és zsidó befolyás alatt álló szervezetek és ezek szinleges és valódi céljai. (Bibliakutatók, szabadkőművesek, Pen-klubok, Rotaryklubok, Pán-Európa, Emberi Jogok Ligája, stb.)
12. Az arany, mint Jüda legerősebb vára.
13. Zsidó rémhírpropaganda az árja Németország ellen.
14. Hitler Németországának bojkottálása a zsidók által.
15. Az anti-judaizmus az egyetemen.
16. A pán-árja gondolat.
17. Az árja jog.
18. Egy „árja harci alap” létesítése.
19. Egy pán-árja központ alapítása, a nem-árja népek közreműködése mellett.
20. Visszapillantás az eddigi zsidóellenes világkongresszusokra.
21. A zsidóellenes eszme elterjedése a világon.
22. Pán-árja manifesztum.

Eleg tekintélyes és imponáló programja lesz tehát az antiszemita kongresszusnak, amely kétségtelenül Németország egy újabb akcióját jelenti a zsidóság ellen.

Jó könyvek

A mai regényirodalom legjava termése elsőrangú kiállításban.

Egy-egy kötet 3—400 oldal.

I. sorozat:

Minden kötet 27 elsőrangú papíron 57

ára fűzve I. évfolyam vaszonkötésben

1. Sinclair: Szegény leány pénzt keres
2. Carlisle: Vér a véreből
- 3—4. Feuchtwanger: A zsidó háború
5. Traven: Aranyások
6. Roesmann: Fischbein élni akar
7. Trenker: A hegység hóse
8. Ostenson: Előjáték a szerelemhez
9. Huxley: Szép új világ
10. Szép Ernő: Dalidala dal

II. sorozat. Fűzve 45, kötve 72 lej

1. Matraux: Hódítók
2. Traven: Gyapotszedők

LEPAGE-nál Cluj

Postán utárvétellel portóval. Beküldve portómentesen. Kérjen ingyen jegyzéket!

Genf, au világkonfer 23-án, esütő A záróülést ta meg és a tor Jakobso előtt Bernbe volt a cion dets Delega kutivének exekutivéje

Ezután a ság határo zsidó kérdé kérdésben a fajelmélet behívandó ugyanesak aigiri vére zati javasla cia egyhan Ezután a világkonfer való összeh zati javasla hogy a vil kezdő évben kongresszu Naehum G jeszti elő:

„A zsidó és célkittiz genfi vil már megál nak álland melynek f zsidóság n

A Comi litikai mus szus előké zotóság ve követező tions Juiv Exekutivé A végre kebb bizo részben P böző orszá szélesebbk amelyben vannak. E szétele a

Elnök: Szüke Leonce Pé Párizs, P ditsch Pá Mayer Eb gulyes Lei H. Rosma dotti rom Bécs.

Széleseb Schalom ritz, Simo per Varsó Lestschins Varsó, dr Angelo G ler Prága sz'ovákia, cahați Sz avivi p Jeruzsálet Mossinsor nesburg, M burg, Mo kel Joha rabbi, dr. binstein N. Gesan nos Ayre hága, W. Az amé tiz, a kar kettőt és szintén k

Kikből áll az 1935-ös világkongresszus vezetősége

A harmadik zsidó világkonferencia erőteljes harcot indított a nemzeti szocialista Németország ellen

A konferencia határozatai a bojkott és a német zsidóság kisebbségi jogainak kérdésében. Két exekutívét választottak a zsidó világkongresszus előkészítésére

Genf, augusztus 28. A harmadik zsidó világkonferencia tudvalevőleg augusztus 23-án, esüförtökön befejezte munkálatait. A záróülést dr. Nachum Goldman nyitotta meg és emléksbeszédet tartott dr. Viktor Jakobsohnról, aki néhány nappal ezelőtt Bernben meghalt. Jakobsohn tagja volt a cionista exekutívének, a Comité des Delegations Juives szűkebbkörű exekutívének és a Jewish Agency genfi exekutívájának.

Ezután dr. Margulies a politikai bizottság határozatait nyújtotta be a német zsidó kérdésben, a bojkott és a kisebbségi kérdésben és határozatot nyújtotta be a fajelméletre vonatkozólag egybehívandó ankétára is. Robert Bollak ugyancsak politikai bizottság nevében az algiri vérengzésekről nyújtott be határozati javaslatokat, amelyeket a konferencia egyhangulag fogadott el.

Ezután dr. Nachum Goldmann a zsidó világkongresszusnak 1935. augusztusára való összehívására nyújtott be határozati javaslatot. Alapvető szükségesség, hogy a világkongresszust még a következő évben összehívják. Ami a világkongresszus programját és céljait illeti, Nachum Goldmann a következőket terjeszti elő:

A zsidó világkongresszus programja és célja

„A zsidó világkongresszus programját és célkitűzéseit az 1932-ben megtartott genfi világkonferencia határozományai már megállapították. A világ zsidóságának állandó képviselőjét kell megalkotni, melynek feladata lesz, hogy az összes zsidóság nevében annak általános érde-

keit képviselje és a zsidó közösség jogaival, ahol azok veszélyeztetve vannak, megvédje. A zsidó világkongresszus választott fórumainak azonban nem lesz feladata és kompetenciája abban, hogy a különböző országok zsidó közösségeinek belpolitikai kérdéseivel foglalkozzék, sem pedig a belső zsidó munka problémájával. A vallási kérdések is kívül esnek a világkongresszus és fórumainak illetékességén.”

Ezt a határozatot is egyhangulag fogadta el a konferencia. Ezután Jetrojkin a szervező bizottság elnöke nyújtotta be javaslatot a világkongresszus előkészítésére vonatkozólag. A javaslat szerint a Delegations Juives Comitéje és a zsidó világkonferencia exekutívája egy végrehajtó bizottsággá olvad össze, amelynek a címe: Comité des Delegations Juives és a zsidó világkongresszus végrehajtó bizottsága. A javaslat vitája után Jetrojkin az együttes bizottság tagjaira vonatkozólag tesz javaslatot. A bizottság elnöke egyhangulag dr. Nachum Goldmannt választotta meg, akit az egybe gyűlték óriási ünneplésben részesítettek. Megválasztották ezután egy szűkebbkörű exekutívát, a világkongresszus tanácsát, amelyben az egyes országok képviselői helyet foglalnak.

Ezután még számos beszéd hangzott el, majd dr. Goldmann abban a reményben nyilvánította befejezettnek a konferenciát, hogy a világkongresszus a zsidó nép történelmének jobb korszakát nyitja meg.

A világkonferencia sajtóosztálya ezután kiadta a sajtó számára a határozatok és a világkongresszus vezetőségének, valamint előkészítő bizottságának névsorát. Ezek szerint:

A világkonferencia határozatai

A Comité de Delegations Juives politikai munkáját és a zsidó világkongresszus előkészítését egy új végrehajtó bizottság veszi át, amelynek a jövőben a következő neve van: Comité de Delegations Juives és a Zsidó Világkongresszus Exekutívéje.

A végrehajtó tanácsnak elnöke és szűkebb bizottsága van, amelynek tagjai részben Párizsban, részben pedig különböző országokban székelnek, továbbá egy szélesebbkörű bizottság, illetőleg tanács, amelyben az összes államok képviselve vannak. Ezeknek a tanácsoknak az összeállítása a következő:

A kongresszust előkészítő bizottság tagjai

Elnök: dr. Nachum Goldmann.
Szűkebbkörű végrehajtó bizottság: Leonce Bernheim Párizs, Robert Bollak Párizs, Fernand Coreos Párizs, I. Naiditch Párizs, M. H. Davis London, dr. Mayer Ebner Csernovic, dr. Engel Margulies Leitmeritz, dr. M. Nurok Riga, dr. H. Rosmarin Varsó, dr. Angelo Sacerdotti római főrabbi, Robert Stricker Bécs.

Szélesebbkörű végrehajtó bizottság: Schalom Asch Párizs, Andre Spire Párizs, Simon Dubnov Varsó, dr. I. Schipper Varsó, S. Wolkovitz Varsó, Jakob Lestschinski Varsó, Rafael Seresevski Varsó, dr. I. Schartzwartz Krakko, dr. Angelo Goldstein Prága, dr. Norbert Adler Prága, dr. M. Eisler Alohovitz Cseh-szlovákia, H. Farchy Szófia, Leon Reccahaji Szaloniki, Meyr Diesengoff tel-avivi polgármester, Jichak Grünbaum Jeruzsálem, M. Kreinin Telaviv, dr. B. Mossinson Telaviv, H. Lourie Johannesburg, M. Hirsch Hillmann Johannesburg, Morris Alexander Capstadt, M. Haskel Johannesburg, Alkalai belgrádi főrabbi, dr. Oszkár Grünbaum Bécs, I. Rubinstein vilnai főrabbi, E. Goslan Algir, N. Gesang Buenos Ayres, Regalski Buenos Ayres, dr. Moric Oppenheim Kopenhagen, W. Latzky-Bertholdy Párizs.

Az amerikai Jewish Kongressz számára tíz, a kanadai Jewish Kongressz számára kettőt és az egyiptomi zsidóság számára szintén két helyet tartottak fel. A kon-

ferencián meg nem jelent szervezetek delegálásait később fogják figyelembe venni. Ugy a szűkebb, mint a szélesebbkörű végrehajtó bizottságokat kooptálási joggal ruházta fel a konferencia.

Németország bojkottálása

A bojkott kérdésében a következő határozatot fogadta el a világkonferencia: „A harmadik zsidó világkonferencia ünnepélyesen és a leghatározottabb formában megerősíti a második világkonferencia által a nemzeti szocialista Németország ellen proklamált bojkottot. Azok az okok, amelyek akkor a bojkott proklamálásához vezettek, változatlanul ma is fennállnak. A konferencia elégtétellel és köszönettel állapítja meg a bojkottmozgalomban nemzsidó szervezeteknek együttműködését, mint a nemzetközi szak szervezetek, az angliai szak szervezetek és munkáspárt, az amerikai Federation of Labour és számos, egyéb országokban élő rétegek, melyek a nemzeti szocialista Németország elleni bojkottot erőteljesen segítették elő. A konferencia felhívja az összes országok zsidó lakosságát és mind azokat a köröket, amelyek a népek szabadságáért és egyenjogúsításáért küzdenek, hogy a bojkottot minden erővel folytassák és szervezzék.”

A harmadik zsidó konferencia sajnálatosul hívja fel a cionista világszervezet vezető hatóságainak és a palesztinai zsidóságának a figyelmét arra az elítélendő tényre, hogy német árúk palesztinai importja a világ zsidóságának a nemzeti szocialista Németország ellen hirdett és megvalósított bojkottja és az Assefath Hanivecharim határozata ellenére az elmúlt években növekedett. A konferencia felhatalmazza az általa megválasztott exekutívát, hogy ebben a kérdésben cionista és palesztinai vezető körökkel összeköttetésben lépjen és ennek a sajnálatos ténynek végtelven olyan módon, hogy a Németországból Palesztinába való bevándorlás lehetőségeit a bojkottmozgalommal összeegyeztetni megkísérelje.”

A német zsidó menekültekért A német zsidó menekültek kérdésében hozott határozat a következőképpen hangzik:

„A harmadik zsidó világkonferencia köszöneti a Népszövetség által hozott határozatot, mellyel a németországi zsidó menekültek problémáit nemzetközi megmozdulás alapjaira fektette. Köszönettel elismeri a népszövetségi megbízott fázisát, de meg kell állapítsa, hogy a mozgalom eddigi kerete és cselekvési köre nem teljesen öröndetes és a német zsidó menekülteknek a különböző országokban való elhelyezése a megvalósításától még nagyon távol van. Az összes kormányok és a világ zsidóságának sürgős telessége, hogy a zsidó menekültek egzisztenciáját biztosítsa és felszólítja a végrehajtó bizottságot, hogy ezt a problémát különös figyelemmel kezelje.”

A kisebbségi jogokért

„A harmadik zsidó világkonferencia a békeszerződésekben proklamált és a Népszövetség által garantált kisebbségi jogok gondolatát a jogegyenlőség történelmi erejű győzelemnek tekinti és a civilizált népek életének a jog és szabadság eszméinek magas piedesztáljára való emelésének, a szabadság és jogegyenlőség gondolata döntő előrehaladásának minősíti. A konferencia elégtétellel veszi

tudomásul a Népszövetség politikai bizottságának 1930-ban hozott határozatát, melyet a kisebbségi jogok tiszteletben tartásának célja felé az első lépésnek tekint.

A konferencia azonban sajnálattal konstatálja, hogy sok államban, ahol a kisebbségi jogok nemzetközi garanciával biztosítva vannak, ezeket a jogokat a valóságban a zsidó népre csak igen szűk körben és nem kielégítő módon valószínűsítették meg. A konferencia között minden erőfeszítést, mely a kisebbségi jogok biztosítására és a civilizált világ jogalkalmazásának erősítésére szolgál és a kisebbségek jogegyenlősége számára örök érvényt szerez.”

Harc a hitleri Németország ellen

A németországi helyzettel kapcsolatban a konferencia a következő határozatot hozta:

„A nemzeti szocialista Németország antiszemitizmusa ellen indított energikus harc szükségessége a zsidó nép számára változafan mértékben áll fenn. Ez az antiszemitizmus Németország határain túl a világ összes népeit a zsidóság ellen bujtogatja. A németországi zsidó nép sorsa azonos a világ egész zsidóságának sorsával. A német birodalom a zsidó polgárai ellen alkalmazott terrorcselekményeivel az emberi jogok alapvető követelményeit sértette meg és a kisebbségi jogokat alapjaiban törte szét, holott a békeszerződésekben ezeknek betartására ünnepélyes fogadalmat tett és a Németországon kívül élő német kisebbségek számára ezeket a jogokat állandóan követelték. A mi harcunk célja a német zsidóság teljes és törhetetlen jogegyenlőségének visszaállítása és kisebbségnek való elismerése a békeszerződésekben felkötött kisebbségi jogok alapján. Ez a harcot mindaddig felfüggeszteni nem fogjuk, míg ezt a célt el nem értük.”

Sulyosan elítélték a tiltott diák-kongresszus résztvevőit

Stelescuro volt vasgárdista képviselőt másfél évre, egy diákot 2 évre, a többieket hat hónaptól egy évig terjedő börtönről ítélték

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 28. (Az Uj Kelet tud.) Augusztus hó közepén a Vasgárda vezetői az ostromállapot rendelkezéseinek megkerülése vével meglepetésszerűen országos diákgyűlést hívtak össze Ramnicul Valcea-ba. A hatóságok a rendezvényről csak akkor szereztek tudomást, amikor annak üléseit Stelescuro volt vasgárdista képviselő már meg is nyitotta. A hatóságok a gyűlést nyomban felszólították, ami azonban egyáltalában

nem ment simán, mert a gyűlés szervezői ellenszegültek és hatalmas karavánost rendeztek. A tiltott gyűlést és a rendbontásért tegnap vont a gyűlést eljárással felelősségre a ramniculvalceai törvényszék a vádlottakat A tárgyalás során Stelescuro volt vasgárdista képviselőt másfél évre, Caratanase diákot két évre, 16 diákot egy-egy évre, husz vádlottat 6-6 hónapra ítélték, míg 10 vádlottat felmentettek.

Folynak a nagyarányu hadikészülődések a mandzsu-orsz határvidékeken

A Szovjet még mindig nem kapta meg a japán válaszcímlevelét. Ujra kiéleződésben van a viszony Japán és Kína között

LONDON, augusztus 28. A szovjetnek adandó japán választ még nem adták át a tokiói szovjetkötvetnek. Mielőtt az átadás megtörténik, a jegyzék szövegét nyilvánosságra fogják hozni.

A Daily Express távolléti távirata szerint a japán és mandzsu katonák a határvidékeken mindenütt fedezékeket építenek és a városokat drótsóvényekkel körüli. A határvidék orosz részén is nagyarányu hadikészülődések folynak. Vladivosztokba állandóan érkeznek újabb s újabb orosz katonavonatok.

Prágai jelentés szerint a szovjet a Skoda-műveknél rövid határidő alatti szállításra nehéz ágyukat és nagy mennyiségű tüzérségi anyagot rendelt.

PARIZS, augusztus 28. Japán közeliből önálló követtséget állít fel Mandzsurijában. Londoni jelentés szerint a tokiói sajtó élesen támadja a nankingi kormányt amiatt, hogy értesülései szerint több megépítendő vasut vonalat német tőkével dolgozó konzor-

ciumnak készül vállalatba adni. A japok hangoztatják, hogy a két ország közötti viszony újra a kiéleződés útján van.

LONDON, augusztus 28. Októberben folytatni fogják a tengerészeti megbeszéléseket. Ugy hírlik, hogy a tárgyalások idejére elkészül a japán kormány tervezete, amelyet a jelenleg érvényben levő flottakorlátozási egyezmény helyébe óhajtanának életbe lépíteni. A japán tengerészet fiatal tisztjei folytatják a flottakorlátozási egyezmények elleni hadjáratukat s máris elvi jellegű nyilatkozatot sikerült kicsikarniok a tokió kormánytól, amely szerint nem lehet szó arról, hogy Japán továbbra is meghosszabbítsa csatlakozását a flottaegyezményekhez.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

SPORT

Vasárnap Crisana—Universitatea?

Cluj-Kolozsvár, augusztus 28. (Az Uj Kelet tud.) Elsőnek ismertette az Uj Kelet a nemzeti bajnoki start vasárnapi mérkőzéseinek teljes programját. A programban azonban másnap, a nemzetibajnoki bizottság ülésén változás történt, sőt egy utóbbi ülésen újból változtattak a sorsoláson ugyannyira, hogy a vasárnapi bajnoki start programját illetően a legteljesebb a bizonytalanság.

Az első sorsolás szerint Kolozsvárra a Crisana—Universitatea mérkőzés volt kisorsolva, ez a mérkőzés azonban a változtatott programban nem szerepelt. Annál nagyobb meglepetést kelt a Patria mai számának híradása, mely szerint az Universitatea komoly előkészületeket tesz a vasárnapi Crisana—U mérkőzés megtartására. Eszerint tehát a mérkőzés vasárnap meg lesz tartva.

Mindenestre különös fényt vet a labdarúgó szövetség minden terv nélküli munkájára az a fejtelenség, mely négy nappal a bajnoki szezon kezdete előtt a mérkőzések programja körül tombol.

A Venus 4:2 arányban győzött a csehszlovák katonai válogatott ellen

Bucuresti, Bukarest, augusztus 28. Románia bajnoka, a Venus, tegnap este világyfény mellett barátságos mérkőzést játszott a csehszlovák katonai válogatottal, melyet 4:2 (2:2) arányban legyőzött. A cseh válogatott az első félidőben egyenlő ellenfele volt a román bajnoknak, a második félidőben azonban a pompásan működő Venus olyan lendülettel s olyan vehemensen támadott, aminek a cseh védelem nem tudott ellentállani és nem tudta megakadályozni azt a két újabb gólt, amelyet a Venus a második félidőben szerzett. A gólokat Vogl, Petea (2) és Colea, a csehekét Pech és Fazinek lőtték. A mérkőzést ötezer néző nézte végig.

Vivókupát alapít az Aréna sportújság. Kolozsvár és Erdély állandóan fejlődő vivőéletében nagy eseménynek számít, hogy a kolozsvári Aréna sportújság értékes vándorkupát alapít. Az Aréna-kupa versenyét minden évben más városban lesznek lebonyolítva és annak startja még ez évben lesz.

Hírek a zsidó sport frontjáról. A csernoviczi Makabi vasárnap nemzetközi meccset játszott a lengyelországi Dror-ral, melyet 12:1 (7:0) arányban győzött le. — A bukaresti Makabi Pitesztiben játszott, ahol a Sporting Club együtését 2:0 (0:0) arányban verte.

A Venus a közeli napokban két mérkőzést játszik Brassóban. Egyiket a Brassovia, másikat valószínűleg Brassó kombi-náltja ellen.

A Romania vasárnap Gyulafehérváron játszik a tízéves jubileumát ünneplő Unirea-ral. A jubileumra és annak részletes programjára holnapi számunkban visszatérünk.

Kilencszázezer lej részesedést kap Cseh szlovákia a világbajnokság bevételeiből. Prágából jelentik: A csehszlovák futball szövetség értesítést kapott Olaszországtól, hogy 100.000 líra (kb. kilencszázezer lej) összeget utalnak át részükre mint részesedést a világbajnokság jövedelméből. Ez az összeg mint a döntő egyik résztvevőjét illeti meg a cseheket.

Amerika professzionista teniszbajnokságát a német Nusslein nyerte meg, aki a döntőben a csehszlovák Karol Rozoluh ellen 6:4, 6:2, 1:6, 7:5 arányban győzött.

Olaszországban vasárnap kezdetét vészi a bajnoki küzdelem.

Jugoszláv-csehszlovák és német-lengyel válogatott labdarúgó mérkőzés lesz vasárnap Prágában, illetve Varsóban.

Előnyomtatás a legújabb minták szerint fehérmuvarrás, kézi és géphímzés, csipkebevarrás, függöny, ágyszerű összeállítás monirozás legszebben, legolcsóbban FISCH BÖSKE kézimunkaszalonjában Cluj, Str. Baritru 16.

Gondtalanul napozni

es leburnolni, leg-és napfűrdő véne, ezt teheli ha magá: először Nivea-Crem vagy Nivea-Olaj-jal jól bedörzsölje. Mert Nivea a napégetés veszélyét csökkenti és gyönyörű bőrt biztosít ad.

NIVEA—val a levegőre és a napra
Creme: Lei 16.— 72.—, Olaj: Lei 55.—, 85.—
Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelem és iparügyi minisztérium megkezdte a munkálatokat az ország külkereskedelmének fellendítésére

A francia és olasz kereskedelmi egyezmény megkötése után Angliával, Hollandiával és Belgiummal folytatnak tárgyalásokat

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 28. Jelentette már az Uj Kelet, hogy a közigazgatás egyszerűsítéséről és az álláshalmozás megszüntetéséről szóló rendelettervények kihirdetése után a kormány a legsürgősebb gazdasági kérdések megoldását vette programjába. Ezek között elsősorban az új külkereskedelmi rendszer előkészítő munkálatait kezdte meg a kereskedelmi és iparügyi minisztérium.

Külkereskedelmi mérlegünk, amint ismeretes, ez év első felében passzívumot mutat. Bár a passzívum jelentéktelen, a fizetési mérleg szempontjából a külkereskedelem alakulása aggodalomra ad okot. Az új külkereskedelmi rendszer bevezetése alkalmával, amint beavatott forrásból értesülünk, a kormány nem gondol az import további csökkentésére, mert az erre vonatkozó intézkedések eredménytelenek voltak. Ezzel szemben az illetékes körök az export fokozását tartják a legcélravezetőbbnek a külkereskedelmi, illetőleg fizetési mérlegünk egyensúlyának helyreállítása szempontjából. A kormány éppen ezért különösen azokkal az állammokkal szemben akarja az exportot fokozni, amelyekkel szemben Romániának jelentős fizetési kötelezettségei vannak. Vonatkozik ez főképp Franciaországra, amellyel szemben külkeres-

kedelmi mérlegünk az utóbbi hónapokban jelentős mértékben leromlott, mert a román kivitel Franciaország felé nagy mértékben csökkent.

Az export fokozása érdekében az első lépést a kormány az exportprémium rendszer kiszélesítésével, illetőleg a meglévő prémiumok felemelésével tette meg.

A gabonaexportőrök még a múlt hónapban ígéretet kaptak a gabonaexport prémium bevezetésére. Miután a gabonaexportkampány már megkezdődött, a gabonaexportőrök a kereskedelmi és iparügyi miniszternél intervenáltak, hogy a kormány a kintgentárlási illetékekből befolyó összegek egy részét fordítsa gabonaexportprémiumra. A kereskedelmi és iparügyi miniszter erre ígéretet is tett.

A fűrészáruexportprémium, amint ismeretes, még ez év májusában életbe lépett. A fűrészáruexportprémiumot annakidején 5 százalékosan állapították meg. Az 5 százalékos exportprémium mellett is a faexport rentabilis volt, mert a faexportőrök a kiviteli prémium mellett még 15—20 százalékos kompenzációs prémiumot is elértek. Az utóbbi időben azonban a kompenzációs exportprémium 6—8 százalékra csökkent, különösen német-román és angol-román viszonylatban úgy, hogy a fű-

részárúexport ezekbe az államokba elvesztette rentabilitását. Ezért a fűrészáruexportőrök a kereskedelmi és iparügyi minisztériumtól az exportprémium növelését kérték. Amint most értesülünk, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium a fűrészáruexportprémiumot 5 százalékról 15 százalékra emelte, az Angliába irányuló fűrészáruexport prémiumát 20 százalékra növelte.

Az export fellendítése érdekében a kormány további intézkedéseket is fogantatosított. Mindazokkal az államokkal, amelyekkel külkereskedelmi összeköttetést tartunk fel új tárgyalásokat kezdenek vagy folytatnak.

A francia román kliring és fizetési egyezményt, mint ezt annak idején jelentettük is, az országra nézve elég kedvezően kötötték meg.

Tegnap aláírták az olasz-román kereskedelmi egyezményt is, amely szeptember elsején lép életbe. Az olasz-román kliringegyezmény szerint az Olaszországba szállított román árucikkek értékét az olasz Nemzeti Bankhoz fogják befizetni, a Romániába szállított árucikket pedig a Banca Nationalához.

Az Olaszországgal folytatott tárgyalások befejezése után a kormány Hollandiával és Belgiummal kezd tárgyalásokat, míg az angol-román kereskedelmi egyezmény megkötésére vonatkozó, Bukarestben megkezdett tárgyalásokat a hét végén Londonban folytatják.

Az ország gabonakivitelének helyzetéről Sassu földművelésügyi miniszter most adott ki jelentést. A jelentés szerint a tengeri, árpa és zabkivitel tilalmának feloldása igen kedvező hatással volt gabonakivitelünkre. A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint hűvelyes veteményeink iránt is nagy az érdeklődés a külföldi exportőröknél.

TURISZTIKA

Turista Élet címen izélesen kiállított havi folyóirat jelenik meg Nagyváradon Pap L. szerkesztésében. A lap az évszázadokon és szépirodalmi részen kívül bőven foglalja a turistaság problémáit, valamint a természetszeretető programjait, amit „Turista egyetem” és „Pényképezés” rovatok egészítik ki. A lap megrendelhető a következő címen: Turista Élet, Oradea, Str. I. C. Brătianu No. 1.

Mured turisták kirándulásai. A Mured turisztaszakszolgálat szeptember 2-án a következő túrákat rendezi meg: 1. Autóval Marosvásárhelyre a város nevezetességeinek megtekintése után fürdés Maros-szentgyörgyön, majd délután Vásárhelyen résztvesznek az EKE turistanapján. Részvételi díj 120 lej. Turavezető: Györke Márton. 2. Autóval Hidegszamosvölgy—Rekető, innen gyalog 1520 m. magas Dobriná havasra. Részvételi díj 55 lej. Turavezető: Darvas Dezső. 3. Gyalogtúra Szokolczai Mihály vezetésével köröndérdő és az Ördögárok vidékére. Indulás reggel 7 órakor, gyülekezés a sétány betonhátánál. Az autóturákra jelentkezni lehet péntek estig az Unió papírújságban Str. Memorandumul és Darvas fodrásznál Motilor ut 112. szám alatt. Vendégeket minden túrán szívesen lát az egyesület vezetősége.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

N. E. Zalan, Levélben válaszoltunk.

M. M. Bistrița. Kérünk bélyegben 22 lej és a könyvet azonnal elküldjük.

I. S. Bistrița. Forduljon a Zsidó Párt bukaresti irodájához. Címe: Partidul Evreesc Bucuresti, Str. Olteni. E.

Goldberger, Cluj. Sziveskedjék a Cercul de Recrutare-hoz fordulni, vagy bennünket személyesen felkeresni.

Váltsa meg ujévi üdvözlétét

a Keren Kajemet útján

Nemcsak pénzt és munkát takarít meg, hanem a zsidó országépítéshez is hozzájárul.

Az üdvözlétet az Uj Kelet közli, ros hasanál számában s így — anélkül hogy gondolkodnia kellene azon, kinek kell üdvözlétet küldenie, kinek nem — eljutnak jókívánságai minden rokonához, ismerőséhez, üzlethez. A közlési díj kevesebb, mint amennyibe a névjegyek és borítékok, valamint a szétküldés postaköltsége kerülnének.

- Egyszerű üdvözlét folytatolagosan közölve 30 lej.
- Egyszerű üdvözlét külön sorban 50 lej.
- Egyszerű üdvözlét külön szöveggel 100 lej.
- Nagytalaku keretes üdvözlét üzletek, vállalatok, egyesületek részére 250 lej.

Üdvözléteteket felvesznek a Keren Kajemet biztosok és perselyűritők, valamint az Uj Kelet megbízottai.

Ha a ma Maniu

Cluj. Kelet tud kívül izé szes párt nek a tályek a ne nek helyr ség sem l ellenték döntő fáz ma már o a pillanat csak fer párt egy tikus ké mely mos tetlen egy nagyobb kadás áll és kam

„1933 r a nemzet következő barátjának tunk az t —Szab akartok. sem ren mint azt. Nem kér tozom se Erőskö — Ha esetre se nyilatkoz len, hane káját.

— Rész fele nyik Egyiki — És — Nen — És ha madni? nek?

— Ne habozás szelnék, lépni tar vetem ma lázad, ha hogyné amely né országé. tam!

A na és már u tyola bor megtagad rad. Eg álmództa

Egysze pén a Ze a skanda nyilvános közegek k da-ügybe és fizetett megértett kor nem történt a küismeret év telt e és nehéz ramenti teljességé

A közm és hatalm milyent n veződött mészetese vételével az aljas nyitva M hűségét.” Ezután az ellenf kett előtt

„A döntő pillanat”

Ha a mai békülékeny hangulatban nem történik meg a végleges közeledés Maniu és Vaida között, a pártszakadás eikerülhetetlenül válik a nemzeti parasztpártban. Oriási izgalom jegyében ül össze a sorsdöntő szavátai találkozó:

Ciuj.Kolezsvár, augusztus 28. (Az Uj Kelet tud.) Románia politikai élete rendkívül izgas mas pillanatokát él át. Az összes pártok feszült érdeklődéssel tekintenek a tárgyalások eredményei elé, amelyek a nemzeti parasztpárt belső egységének helyreállítása érdekében folynak. Két hét óta sem fér hozzá, hogy a Vaida-Maniu ellentéték elsimítására indított pártakció döntő fázisába jutott és a tanácskozások ma már olyan helyzetet teremtettek, hogy a pillanatban két végső lehetőség állhat csak fenn: vagy teljesen helyreáll a párt egysége a kormányzati és programatikusan kérdésekben, de olyan formában, mely most már elszakíthatatlan és törhetetlen egységbe tömörítendő az ország legnagyobb pártját vagy pedig a végső szakadás áll be az alapvető alkotmányjogi és kormányzati kérdésekben egymással

szembenálló csoportok között. A szavátai találkozó, amelytől ma már csak két nap választ el, ennek az izgalmas atmoszférának jegyében ül össze. Ugyanakkor azonban Glodineban, Vaida főhadiszállásán és általában a sürgős forgás és az izgalom, de nem kisebb a türelmetlenség a pártvezetőségben sem, ahol Mihailache félóránként kapja a helyzetjelentéseket a nemzeti parasztpárt hadszínteréről.

Hogy áll ma ez a helyzet? Eddig még homályban maradtak az ellentéték apró részletei, ma már ugy a nemzeti parasztpárti, mint a független sajtó teljes és objektív részletekkel foglalkozik a kérdéssel. A Románia Noua mai száma terjedelmes vezércikkében a következőket írja:

Mit mondott Maniu lemondása után

„1933 május 6-án Maniu visszavonult a nemzeti parasztpárt elnökségétől. A következőket mondotta nekünk, néhány barátjának, akik megdöbbenve állottunk az új helyzet előtt:

— Szabadkezetek van, tegyetek, amit akartok. Nem adok semmi tanácsot, sem rendeletet, sem felvilágosítást, mint azt, amit az újságban olvastatok. Nem kérek senkitől semmit, nem tartozom senkinek semmivel.

Erősködésünkre még hozzátette: — Ha a helyzetekben lennék, semmi esetre sem hagynám el a pártot, nem nyilatkoznék meg Vaida elnöksége ellen, hanem támogatnám pártunk munkáját.

— Részemről nem fogok tenni semmiféle nyilatkozatot.

Egyikünk megkérdezte: — És ha ők kezdik el a támadást?

— Nem felelek.

— És ha becsületében fogják önt támadni? Ha kompromittálni merészelnek?

— Nem fogják merészelni. (Kis habozás után.) — És ha mégis merészelnek, akkor és csak akkor fogok kilépni tartózkodásomból, amelynek alávetem magam. Egy csuszomásról is felhárad, ha rá akarnak lépni, így hát hogyan védeném meg a becsületemet, amely nemcsak az enyém, hanem az országé, mert én az voltam, aki voltam!

A napok egyhanguan teltek-multak és már úgy látszott, hogy a fejedés fátyla borul a Maniu-ügyre, mely az őn megtagadás és a hősiesség példája maradt. Egyesek még megegyezésről is álmodoztak.

A botrány

Egyszerre csak 1933 augusztus közepén a Zeletzky-ügy ítélete után kitért a skandalum a hamisítással. A védők nyilvánosságra hozták egyes hivatalos közegek kísérletét, hogy Maniut a Skoda-ügybe bemártásuk hamis bizonyíték és fizetett tanuk segítségével. Ekkor megértették, hogy eljött a pillanat, amikor nem nézhetjük csendben azt, ami történt anélkül, hogy gyáváknak és lelkiismeretleneknek minősítenének. Egy év telt el azóta, megrázkódtatásokkal és nehéz harcokkal teli esztendő. A parlament biztonsága előtt a hamisítást teljességében bizonyították.

A közvélemény reakciója a hamisítást

A közvélemény reakciója azonnali és hatalmas volt. Grandjózus banketi, melynek még nem látott a főváros, szerveződött meg, hogy a közvélemény természetesen a nemzeti parasztpárt részvételével felemelje tiltakozó hangját az aljas kísérletezések ellen és bizonyítva Maniu Gyula politikája mellett hűségét.

Ezután ismerteti a cikk mindazokat az ellenfordulatokat, amelyek a banketi előtt és után Maniu ellen szövöd-

tek. Bratianu Dinu és Tatarescu előbbi durva és nyers modorban, utóbbi valamivel diplomatikusabb formában szent hadjáratot indított egy ember ellen.

Hajszja egy ember ellen

„Az ember ellen, akinek nincs pártja. Aki maga mondott le pozíciójáról és aki nem akarja visszakapartani a jószántából elhagyott pozíciót. Nyilvánvaló, hogy a harc egyenlőtlen. Egy részről az egész állami apparátus, a parlament, az összes pártok a saját pártjának vezetőségével együtt lapok, pénzek és szenvedély egy ember ellen, aki egy eszmét képvisel.”

Azt írja ezután a cikk, hogy ugy Vaida, mint Mihailache és mint a nemzeti parasztpárt vezetősége hogyan tette magáévá a Maniu-programot, hogy aztán ezt a programvállalást a legelső alkalommal felrugják.

„Honap a nemzet gyűlése összegyűl Szovátán, hogy döntsön. Szavátá nem cél, hanem eszköz, egy akció kezdete, amely általánosodni és erősödni fog, hogy győzelemre vigye a méltóság és a román nép vitalitásának zászlaját.”

A nagy feltűnése számotartó cikk kétségtelen előjelét mutatja annak a harenak, amely most már Szovátáról indul ki és vagy jobbra, vagy balra eldönti a pártviszályt.

Hogyan állanak a tárgyalások Maniu és Vaida között

Lássuk most már, hogyan állnak azok a tárgyalások, amelyek e már a végső stádiumába jutott harc enyhítésére indított be a pártvezetőség és amelynek kiegészítése volt Popovici Mihály három irányban is folytatott s már egy hete huzó dó tárgyalássorozata. A Dimineața rendkívül érdekes szavátai riportja mutat rá a dolgok állására. Vasile Munteanu, a lap erdélyi szerkesztője ír „Döntő pillanatok” címen nagyon érdekes cikket, melyben a Popovici-féle tárgyalásokkal kapcsolatban a következőket állapítja meg:

Az alkotmányos kérdés

„Mi az első következtetés? Hogy az ellentéték nem olyan súlyosak, mint aminek hitték. A Maniu és Vaida közötti nehéz, az alkotmányos kérdésben felmerült ellentéték tisztázódtak. Maniu megmaradt ismert politikája mellett, Vaida pedig kijelenti, hogy ebben a kérdésben egyetért a volt pártelnökkel. A közeledés tehát kétségtelenül bizonyított ugy a Glodineban adott intervjuban, mint a Popovici nyilatkozatában, akinek alkalma volt hosszasan beszélni Vaidával és pontos választ kapott tőle.”

A cikkíró megállapítja, hogy Mihailachen ebben a kérdésben képviselt álláspontja nem lehet kétséges, mert Mihailache maga beismerte, hogy a jogszerű magatartást Maniu képviseli. Ezt a Mihailache nyilatkozatot már két hónapja ismerik Kolezsváron.

A három programatikusan felfogás

Ami a programatikusan ellentétet illeti, ezek sem adnak aggodalomra okot.

Leltár utáni

6

olcsó nap

augusztus 27-től, hétfőtől szeptember 1-ig szombatig

Áraink feltűnésteltően olcsók!

- Ime:
- Selyemharisnya Lei 54, 59, 64
 - Fild'ecosse harisnya Lei 16, 19, 24
 - Férfi zokni Lei 14, 16, 22, 28
 - Gyermek reformnadrág I-a Lei 9, 19, 22, 25, 28
 - Női reformnadrág I-a Lei 29, 32, 35
 - Gyermek cérnahrarinya I-a Lei 4 lejtől
 - Selyemkombiné I-a Lei 79, 89, 99, 109
 - Női pullover tiszta gyapju I-a minden színben Lei 69, 89, 99, 129
- és minden egyéb cikkünk rendkívül leszállított áron

HERCULES R.T. Cernauti
Harisnya és kötöttáru gyári Ierskata
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 13.

Kétségtelenül vannak ellentétes nézetek minden politikai szervezetben, annál inkább a demokrata pártban, amelyben a szabadgondolkodás biztosítva van. Létezőnek különböző, az állami kérdésekről és megoldásokról vallott vélemények, amelyeket közös nevezőre kell hozni. Mihailache a paraszt állam elméletét vetette fel, Maniu konzekvens a radikális baloldali programjához, amely egészen a nagy ipari termelő eszközök szocializálásáig megy, míg Vaida leszállítja a teoretikus elméletek értékét és első helyre a megvalósítható kormányprogramot helyezi. Mindezek az ellentéték azonban nem olyan súlyosak, hogy a párton belül akut ellentétre vezetnének.

A tartományi szervezetek kérdése

Hasonlóképpen megoldhatónak látszik az erdélyi tartományi szervezetek kérdése. Vaida kijelentette, hogy hajlandó revízió alá venni az eddigi választásokat. Maniu pedig nem is követel pártbívei számára előnyöket, de azt az álláspontot képviseli, hogy a pártvezetőknek demokratikus választások útján kell vezetőseiket megválasztani.

Eszertint tehát a dolgok lényegesen tisztázódtak — írja Vasile Munteanu — és Popovicinak valóban oka van arra, hogy optimista legyen. Hozzá kell azonban

ban azonnal tenni, hogy bármily optimista szemmel is fogjuk fel a pillanatnyi helyzetet, ez a helyzet éppannyira döntő is.

Ha csak megnyílna/kozott a kibékülés óhaja és nem következik erre ugyanilyen ösztön a megfelelő szükséges engedményfétel, a pártszakadás elháríthatatlan.

Elvész az utolsó alkalom is és eloszlik a bekülsére legalkalmasabb atmoszféra.

Soha a nemzeti parasztpárt vezetőit ilyen felelősség még nem nyomta.

Szavátán ez a hangulat rendkívül feszült. Maniu minden lelkiismereti kompromisz szum nélkül felajánlja a pártnak minden utat az egység fenntartására. Ez látszik abból a válaszból is, amelyet Popovici Mihálynak adott az erdélyi szervezetek felülvizsgálását illetően.

Az augusztus 30-iki szavátai tárgyalások így kétségtelenül minden más esemény előterében állanak. Lehetséges, hogy a hét folyamán már Vaida és Maniu baráti kezét nyujtanak egymásnak, de az is lehetséges, hogy Maniu elválik eddigi fegyvertársaitól és törhetetlen, makacs konzekvenciával elindul a maga útján, amelynek kétségtelenül oriási jelentősége lenne a román politika életében.

Svájcnak, Hollandiának és Lengyelországnak nem fog sikerülni a Szovjetnek a Népszövetségbe való felvételét megakadályozni

GENF, augusztus 28. A lapok valószínűnek tartják, hogy a Népszövetség szeptemberi ülészakán Svájcnak, Hollandiának és Lengyelországnak nem fog sikerülni a szovjet Népszövetségbe történő felvételének megakadályozása. A svájci közvélemény különösen élén-

ken tiltakozik annak lehetősége ellen, hogy a szovjetet felvegyék a Népszövetségbe. Svájcban attól tartanak, hogy ilyen lépés esetén beférkőzik és törvényes védelmet talál a felforgató propaganda.

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román és magyar fordítással is

az UJ KELET könyvosztályában

Ara 120 lej

Szállítjuk utánvétellel vagy az ország és portóköltségek (10 lej) előzetes beutaltása mellett.

Nagy Kázmér lengyel király zsidó szerelme

Alábbi írás Mieczyslaw Braun tollából való, aki a Jüdische Rundschau megbízásából beutazza Lengyelország érdekes zsidó városait.

Kazimierz, kicsi város a Visztula partján. Kazimierz, a lengyel nagy király után neveztek el a várost, amely meg ma is magánviseli a történelmi legendáris jelképeket, amiben a lengyel városok általában nem szokták öltöztetni. De a városban túnyomóan erős a legendás elem, amely olyan eleven létezik. El a zsidók szívében és tudatában, mint talán Lengyelország egyetlen városában sem.

Miből áll Kazimierz legendája? Még a tizennegyedik században történt, hogy Nagy Kazimierz erre a vidékre került kísérte. A vidék szépségétől a király valóságban el volt bűvölve. Buja vegetáció, hatalmas erdők, enyhé völgyek váltakoznak ezen a vidéken. Az erdőben a legszebb vadak tanyáztak, a síkságon pedig a gabona érett. Krakóból jött, nagy távoztól jött a király, de elhatározta, hogy az év pihenőre szánt hónapjait, gonadját, hogy fejeztesse az uralkodás bonyolultját. Az egyik dombra szép kastélyt építtetett és amikor a kastély felépült, az év egyik nyarán idejött pihenni és vadászni.

Vadászat közben eljutott a közelebb Buchotnica faluba, ahol megismerkedett a falu zsidó kocsmárosának Eszter nevű leányával. Megismerte és megszerette. A történelmes sokat tud erről a szerelemről, de még többet tudtak Kazimierz király, akik hűséggel őrzik ma is a hatszáz éves hagyományokat. Ezek közé tartozik a legenda, hogy a király földalatti folyót építtetett kastélyát: Eszterék kicsiny falusi házáig, hogy titokban találkozhasseik imádját, megkímélje akarván őt attól, hogy a rossz emberek nyelvükre vegyék.

Mégis rövid idő múlva az egész ország tudomást szerez Nagy Kazimierz nagy szerelméről. A szomszédos Buchotnicában a király parancsára tornyos várat építenek és a szép Eszter élete végéig itt él. Különös fordulata a sorsnak, hogy a zsidó történelemben másodszer szerez befolyást egy Eszter nevű nő az uralkodóra, hogy ezzel a zsidó testvéreken segítsen. Kazimierz király idejében történt ugyanis, hogy a zsidók óriási tömegei jöttek az országba, ahol a városi ipar és kereskedelem fellendítésére vették őt igénybe. Nagy Kazimierz kortársai öröklék erről a királyról, hogy amikor átvette a hatalmat, fából való Lengyelországot talált, amikor azonban meghalt, egy kőből való Lengyelországot hagyott utódaira.

A nagypiacon még ma is sejtémes mosolygással beszélnek Eszterről, mintha csak most vonult volna el a nagy kút mellett. Kazimierz kopláló zsidói abból tengődnek, hogy jeget, ócskavasat árulnak és elmondják a szép Eszterről való emlékezéseiket. A kilencvenhétéves Chaim fuvaros minden nap átvizsgálja a szegény parasztokat a Visztula tulsó oldalára roszaga kompján. Ő az, aki pontos adatokkal szolgál a nagy király és a bájos zsidó leány közötti szerelemlről.

Kazimierz egyébként a lengyel festők és művészek városa is. Az ország minden részéből tördülnek ide a természet szépségének lerögzítése céljából a festők és szobrászok. De nemcsak a természet szolgáltattat témát nekik, hanem a kicsi város sok romantikája is. A piac valóságban mintha dekorációja lenne egy poétikus filmnek. A szezonban kétszáz festő is ül egymás mellett, hogy ennek a sajátos helynek a szépségeit megörökítsék. A piac egyik részén emelkednek a királyi kastély romjai, köröskörül erdők és buja mezők. Az omladozó uccáskákban, a sötét városkapuk alatt, az Istenháza előtt, a bethamidrás közelében, az érdekes régi kút körül mindenütt festők és szobrászok, akik vázlatok befejezése után eltávoznak a városból.

Csak egy festő lakik állandóan Kazimierzben. A piactéren, kicsiny házában lakik Schmul Wodnicki cipész, a tája főlétt a tábla: Cipők javításra váltakoznak.

Bélepek a műhelybe. Egészen szegényes, kicsi üzem, néhány javításra szolgáló cipő, rajzok és skiccek. A „szüster“ bevezet a lakásába, amely együttes műterem is. Sok befejezetlen kép, néhány önportré, a magasra felvetett ágyon művészi szerszámok, paletta és ecsetek.

Wodnicki fekete szakállával, fűjén sapkával. Gyönyörűen beszél lengyelül, minden akcentus nélkül.

— Az utóbbi időben nincs módom festeni. Muszáj cipőket feldoznom, mert élni kell. De jön egyszer-egyszer egy periódus, amikor erőt vesz rajtam a munkaláz és ilyenkor nem bírok magammal. Feste nem kell és nem törődöm az egészster c'ammal. Szerencse, hogy ez a periódus már régen kihagyott, különben éhenpusztultam volna családommal együtt.

— Régióta üzi e festészetet?

— Amióta gyermek vagyok. Most harmincyolc évet töltöttem be és körülbelül harminc esztendeje vagyok festő. Közben felneveltem három fiamat, köz-

lők a legidősebb huszonkétéves. Nem mondom, egyszer-egyszer eladok egy képet is, a nyári hónapokban a kirándulók tömegei jönnek ide és egyszer-egyszer akad vevő. Tagja vagyok a lublini festőegyesületnek és ezek már régóta unszolnak, hogy menjek ki Párizsba. Mennék is, ha a feleségem nem féltékenykedne.

Wodnicki megmutatja képeit, amiknek berámázására nem jutott pénz. A képek, különösen a tájak, csodlatos egyéniséget árulnak el. Egy festménye a zsinagógának a lépcsőzetét mutatja, amely valósággal keresztmetszete a kicsiny város nyomorának.

A régi templomban őrzik azokat a szombati gyertyatartókat, amelyek előtt a szép Eszter szombati imáit morzsolta. A templom plafonjára valamelyik művész felfestette a tizenkét asztrológiai jelet. Ősbő tóratekereseket őrznek a templomban, amelyet nemcsak ezer változatban örökölt meg a festők, hanem amelyben ajtó-tasságukat is végzik. Nathan Spiel, a jeles lengyel zsidó festő is ott áll és elvan merülve imáiba.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, augusztus 29.

Bukarest, 13: Lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19: Időjelzés, időjárás. 19.05: Rádiózenekar. — 20: Rádiógyetem. 20.15: Román zene. 22: Ének. 22.30: Modern művek két zongorán. 23: Beszélőújság, utána éttermi zene.

Budapest, 7.45: Torna. 10.45: Hírek. — 11: Előadás. Lemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Hangverseny. 14.30: Cigányzene. 15.40: Háztartási előadás. 17: Dákkféltóra. 18: Előadás. 18.40: Kiss P. zongorázik. 19.15: Emlékezés Janus Pannoniusra. 19.55: Zenekari hangv. 21: Török Sándor

egyfolyónásos vigiátéka. 21.50: Szalonzenekar. 23: Cigányzene. 23.45: Az Opera ház zenekara.

Bécs, 20.15: A rózsalovag, Strauss Richard operája, salzburgi közvetítés. — 24.20: Éjjeli hangverseny.

Berlin, 17: Hangverseny. 19.30: Klaszikus zongoraművek. 20: Schubert: A szép molnárné d'alcikla.

Milánó, 18.10: Kamarazene. 20.30: Szórakoztató zene. 22.30: Szimfonikus hangverseny.

Róma, 21.10: Lemezek. 21.45: Lakmé, Delibes operája.

Prága, 20.10: Szerelmi duettek cseh operákból. 21.25: Mandolínkvartett.

Varsó, 18.50: Kamarazene. 19.15: Ének. 20.15: Könnyű zene. 21.12: Zenekari hangverseny énekszámokkal.

PHAROS KÖNYVEK

LIGETI SÁNDOR:

A BÜVÖS ERSZÉNY

Megjelenik október 1-én!

Csütörtök, augusztus 30.

Bukarest, 13: Lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Jazz. 20.30: Rádiógyetem. 21: Közvetítés Salzburgból.

Budapest, 6.45: Torna. Lemezek. 10.45: Hírek. Előadás. Lemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Balalajka. 14.30: Rádiózene. kar. 15.40: Háztartási előadás. 17: Elbeszélések gyermekeknek. 18: Sportelőadás asszonyoknak. 18.30: Zenekari hangverseny. 19.45: Előadás. 19.55: Cigányzene. 20.50: Külpolitikai figyelő. 21.10: Filharmónikus hangverseny Salzburgból, vezényel Toscanini. 23.10: Hírek. 23.30: Cigányzene. 24.10: Tánczene.

Bécs, 21.15: Filharmónikus hangverseny Salzburgból.

Berlin, 20.10: Schumann szonáta hegedűre és zongorára. 21.15: Zenés mese nagy gyermekeknek.

Milánó, 18.10: Szórakoztató zene. 20.30: Hangverseny. 22: Zenés műsor.

Róma, 18: Ének és zenekari hangv. — 20.30: Lemezek. 21.45: Ünnepi hangverseny Ponchielli halálának századik évfordulójára.

Prága, 20.50: Szászofón. 21.15: Salzburgi közvetítés.

Varsó, 18.15: Népdalok. 18.40: Hegedű. 20.15: Könnyű zene.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szerdán új kettős műsor: I. Önagyaság nem akar gyereket, Operett-száger. Premierfilm, E.őször Kolozsvárt. Fősz.: Liliane Haüd, Georg Alexander, Otta Wallburg, II. Rome express. Fősz.: Conrad Veidt.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Ötön a jazzbandból. Rendkívül mulattató zenés vigjáték. Fősz.: Jenny Jugo és Theo Shall. Jön premier: Szabad a csók. Fősz.: Charles Farrel és Margaret Churchill.

APRÓ HIRDETÉSEK

Magyarországi köztársaság egy szőke és fekete gabb beűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 10 lej. Alkalmazásoknak 10 szászok kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak egy társaságunk, ha portóhelyez mellékelve van.

Zsidóleány, román, francia nyelvtudással, hatéves gyermek mellé kerestetik. Cím: Berger Lipót Sálara, Bihorm.

Szeptember 9-én húzason Ön is gazdag lehet, ha vásárol egy temesvári Mentő-sorsjegyet. Főnyeremény egy negyedmillió lej. Sorsjegyet vásárolhat minden trafikban és sorsjegygünyöknél. Erdélyi fő-eláruló: Economia S. A. Succ. Cluj. P.ata Unirii 23.

Külföbjárati butorozott szoba kiadó. Str. Regina Maria 37. sz.

Két iskolásgyermek kóser ellátást olcsón kaphat. Stern, Str. Filipescu 2. (Óvár).

Vidéki fogtechnikus orvostársat keres. Érdeklődni ügyvéd: irodában Str. Memorandului 3. Telefon 707.

Új Iparkamarában elegánsan butorozott szoba fürdő és melegvízzel kiadó. Értekezni 2-3-ig P. Cuza Voda II, emelet 14. ajtó.

Vegyigvári gépberekezés eladó. Pap Fülöp Turda.

24" gattert megvételre keresek. Pap Fülöp Turda.

Keresek megbízható izraeli leányt háztartásom vezetésére. Cím a kiadóban.

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! A legdivatosabb ruhát, pongyolát és mindenféle alakításokat a legújtanosabban vállalkozunk Elekné, Kalvin ucca 7. bal földszint (a ref. kórház mögött).

SZERDA

— Hazza...
— Szeptember...
— Király...
— Egy va...
— Az oradea...
— Eljegyz...
— Rövid...
— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Szeptember...
— Király...
— Egy va...
— Az oradea...
— Eljegyz...
— Rövid...
— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Király...
— Egy va...
— Az oradea...
— Eljegyz...
— Rövid...
— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Egy va...
— Az oradea...
— Eljegyz...
— Rövid...
— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Az oradea...
— Eljegyz...
— Rövid...
— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Eljegyz...
— Rövid...
— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Rövid...
— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Korea...
— Keresek...
— Hölgyek...

— Keresek...
— Hölgyek...

— Hölgyek...

— Hölgyek...

HIREK

Hazérkezett Savel Radulescu alminiszter. Bukarestből jelentik: Tegnap este 11.30-kor visszaérkezett a fővárosba Savel Radulescu külügyi alminiszter. A pályaudvaron Jan Seba csehszlovák követ, Stoica szófiai román meghatalmazott miniszter, Arion külügyi államtitkár, Dragu sajtóigazgató várták. Savel Radulescu két napig Bledben tartózkodott, ahol fontos megbeszéléseket tartott Jetics külügyminiszterrel. Az alminiszter szeptember 8-án Genfben utazik a népszövetségi tanács ülésére. Az Univerzál értesülése szerint Titulescu csak szeptember végén tér vissza az országba.

Szeptember másodikáig lehet jelentkezni az őszi érettségire. Bukarestből jelentik: Az őszi baccalaureatusi vizsgák szeptember 20-án kezdődnek. Jelentkezési határidő szeptember 2.

Királyi kitüntetés. A nagyváradi kereskedő társadalom egyik kiváló tagját, Schönberger Armin nagykereskedőt a Munk és Schönberger cég birtokosát a királyi kereskedelem terén szerzett érdemei elismerésül a Meritul Comercial si Industrial Iső osztályú érdemrendjével tüntette ki. Schönberger Arminnal a nagyváradi zsidó társadalomnak egy kiváló tagját érte a királyi kitüntetés.

Egy városi munkás a rendőrség segítségével akarja visszaszerezni feleségét. Nagyváradról jelentik: Mocsári László kötélyverő 15 éve eltelt házasságban feleségével és két gyermekével, Meglehe. Jónesen rendezett anyagi viszonyok között éltek, mert a kötélyverő szépen keresett. Egy napon azonban minden elzetes bejelentés nélkül az asszony eladta a butorokat és két gyermekével ismeretlen helyre távozott. Néhány hét múlva a férj megtudta, hogy az asszony és két gyermeke Bukarestben vannak, ahol a felesége együtt él egy férfivel, Mocsári azonban nem nyugodott bele ebbe, annál inkább, mert feleségét szerette. Elment a városi rendőrségre és segítségét kérte ahhoz, hogy a feleségét visszahozza a családjáéba. Mocsári kérésére a városi rendőrség összekötésbe lépett a bukaresti rendőrséggel, hogy keressék fel az asszonyt a férj által leadott címen. Az elhagyott férj most várja, hogy milyen eredménnyel végződik a rendőrség közbejárása. Visszaálltjak nyugodt házaséletét vagy sem?

Az oradeai 1888 óta fennálló nyilvannossági jogal bíró, a Kereskedelmi Osztályok által fenntartott Fiu és Női Felső Kereskedelmi Iskolában a beiratások megkezdődtek. A zsidó növendékek szombaton az írásbeli munkálatok alól fel vannak mentve. Az igazgatóság vidéki szülőknek készséggel ad levélbeli felvilágosítást (Oradea, Alea, Gojdu 1).

Eljegyzés. Lebovits Irénke Beius és Karl Géza Tg-Lapus jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Rövid hírek mindenünnen. Trieszt közelében egy társasautóbusz, amelyen 53 utas volt, összekötözött fát szállító tehergépkocsival. Az autóbusz felborult s maga alá temette utasait. Két személy életét vesztette a katasztrófánál, harminc-an súlyos állapotban kerültek kórházba. — Korea északi részében személyvonat a folyóba zuhant. Három halottja és 42 súlyos sebesültje van a szerencsétlenségnek. — A Versailles közelében levő Montossan mellett egy repülőgép lezuhant és elégett. Két személy életét vesztette. — Csikágó híres állatparkjában a vágóhid mellett, nagy tűz ütött ki. A tűzoltók megfeszített erővel dolgoztak a szétlő erősitett veszedelem megfékezésén. Tíznapos munka után a lakosság segítségével sikerült a tüzet lokalizálni. A kar így is tizmillió. — Liverne közelében személyautó a tengerbe zuhant. Hat utasa a tengerbe veszett. — Franciaországból különvonaton ezer lengyel származású bányász érkezett Kattowitzba. A bányászokat kiutasították s kötelezték őket arra, hogy huszonegy órában belül hagyják el franciaországi lakhelyüket. Legjobbiknek nem volt arra ideje, hogy kis vagyonkáját értékesítse. A hét folyamán újabb kétezer bányász várnak Franciaországból Kattowitzba. — Ljublin kerületben felhőszakadások áradásokat okoztak. Több falu házai vízben állnak. Egy asszony és két gyermeke életüket veszítették. — Hearst amerikai újságkirályi családjával hosszabb tartózkodásra a hesseni Nauheis-fürdőbe érkezett.

Meghalt Stern Lipót, a brassói ort. hitközség volt elnöke, helyettes rabbija, a Szent Egyet és a Talmud-Tóra elnöke. Brassóból jelentik: Stern Lipót, a brassói ort. hitk. helyettes rabbija hétfőn délután 3 órakor hosszas szenvedés után Brassóban meghalt. Az elhunyt több mint három évtizeden keresztül volt Brassó városnak mindenki által szeretett és nagybecsült polgára, aki széleskörű vallási és világi tudásával, szerény modorával, a közjótékonyág terén kifejtett munkájával, mint a zsidó nemzeti érdekek istápolásával példaképe volt zsidó embertársainak. Az elhunyt Glasner Mose kozsvári főrabbinak volt legkiválóbb és kedvenc tanítványa és szellemi lelkemé. Nyese, aki tántoríthatatlan ort. felfogású, amelyből egy hajszálnyit sem engedett, össze tudta egyeztetni a zsidó nemzeti megújulás lendületével. Az ő brassói működésével szorosan függ össze az aránylag kicsiny brassói hitközség országos viszonylatban is nagy jelentősége. Nemesak szűkebb hazájában, hanem egész Erdélyben, sőt Magyarországon is megbecsüléssel és értékeléssel emlegették mindig. Halála előtt sikerült megvalósítania az évtizedek óta hangoztatott vágyát, hogy Palesztinát személyesen meglátogassa. A Palesztina zsidó munkáról és az ottan tapasztalt vallásos szellemről elragadtatással beszélt és visszaérkezése után ízben tartott tartalmas előadást tanulmányutjáról. Brassóban számos vallásos és filantropikus intézmény főmozgatója és alapítója. Egyik megteremtője az új ort. templomnak, alapítója az ort. elemi iskolának, megteremtője a Talmud-Tórának, amelynek éllete végéig elnöke volt. Jótékony működése nem ismert határt. Benne az ort. zsidóság egyik legerősebb oszlopa, a zsidó jótékonyág nemes gyakorlója dől ki. A brassói ort. hitközség és Szent Egyet érdemének elismerésül díszirhelyet adományozott az elhunytak, ahol nagyszámu gyászolók közepette kedden délután az ort. hitközség templomából temették el. (F. L.)

Egy fürdőző örnagy belefulladt az Oltsba. Calimanesztől jelentik: Popescu örnagy, a galaci III. hadtestparancsnokság tisztje tegnap az Oltsba fulladt. Az ár elragadta és vízbe fulladt. Késő este hulláját nem találták meg.

Kemál pasa szeptember 22-én jön Bukarestbe. Bukarestből jelentik: Az Univerzál értesülése szerint Musztafa Kemál pasa szeptember 22-én Bukarestbe jön. Sztambulból, Konstancáig egy török hadi hajóján kíséri a köztársaság elnökét.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, hűzgalmat, gyomorégést, vértódlást, szorongást, vagy szívdobogást érez, igyék m. n.él előbb valódi „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epekiválást fokozza, az anyagcsere megelénkíti és a vérkeringést felrészíti.

Szeptember végén iktatják be a moszkvai román követet. Bukarestből jelentik: A moszkvai román követ beiktatása szeptember utolsó napjaiban lesz. Ugyanekkor érkeznek Bukarestbe Ostrowki szovjetkövet.

A villanyvezeték agyonütött halálugrása közben egy jasi leányt. Bukarestből jelentik: Smilovici Rebeka nevű leány a Str. Marzescu 20. sz. alatt negyedik emeleti lakásukról az uccára vetette magát. A szerencsétlen leány már holtan ért le az uccára, ugyanis teste beleakadt a villamosvezetékbe és a magasfeszültségű áram pillanatok alatt megölte. Tetének oka szerelmi csalódás.

LÁZAS VIRAGOK. Párizsból jelentik: Blaringhem francia botanikus érdekes kísérleteiről számolt be a francia természettudományi akadémiára legutóbbi ülésén. Blaringhem saját tapasztalásai alapján megemlít a virágok hőmérsékletét és megállapította, hogy a betegségek a növények hőmérsékletében is változásokat idéznek elő, éppúgy, mint az ember és állatok hőmérsékletében. Különösen a nárcisz hajlamos a lázas megbetegedésre. A virágok bimbója még érzékenyebb, mint a kifejlett virág. Ha hosszú szárazság után hirtelen zápor hull a virágokra, a kelyhükbe helyezett hőmérő legelőször lázat mutat. Klímacsök emelkedés is előfordul néha a rendes hőmérséklethez képest. A lázas virág reszket, didereg, akár a lázas ember. A költők már régen énekeltek lázas virágokról s a tudomány most ezt a költői sejtelmét is igazolta, mint már annyi másat.

AZONKIVÜL 26.186 KÜLÖNBÖZŐ NAGYSÁGÚ NYEREMÉNYEK

Ezt nyújtja Önnek az ÁLLAMI SORSJÁTÉK AUGUSZTUS 28-TOL SZEPTEMBER 26-IG, az 5. OSZTÁLY HUZÁSA ALKALMÁVAL

Vásároljon még ma sorsjegyeket, hogy ezt az egyedülálló alkalmat szerencséje kiprobálására ne mulassza el!

A ROMÁN OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Postai megrendeléseket teljes díszkréció mellett azonnal teljesít a
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ
Telefon: 11-54

Főelárulítóhely
Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.
Telefon: 4.77

A Habsburg-dinasztia tagjainak összejövetele Mariazellben. Párizsból jelentik: Az Excelsior jelentése szerint a Habsburg-család tagjai Mariazellben megbeszélésre gyűltek össze. Megjelent az összejövetelen Jenő főherceg és az ausztriai legitímisták vezére, dr. Wiesner is. A megbeszélések során három kérdés merült fel: 1. Ottó házassága, 2. Az elkobzott Habsburg-birtokok visszaszerzése, 3. A Habsburg-restauráció. Zita császárné Ottónak az olasz hercegnővel kötendő házassága mellett foglalt állást. Amíg a restaurációt illeti, a résztvevők kifejtették, hogy az erre való eshetőség napról-napra nő és kijelentették, hogy ha Miklós köztársasági elnök lemondana, akkor Jenő főherceget nevezhetnék ki Ausztria régensévé.

Értesítés. Kérjük az érdekelt cégeket, küldjenek sürgősen ajánlatot modern típusu benzín pompáról, komplett, de tartány nélkül, az ár és garancia feltüntetésével. „Rapid“ Sindicatul Proprietarilor de Autobuze Cluj, Cal. Reg. Carol II, No. 119.

Gvengékedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József“ keserűviz min. díg puha, könnyű székürülést és kelégitő emésztést szerez.

A legízesebb vegetárius ételek a Schwartz Ignacné vezetése alatt álló „Familia“ kóser vegetárius étteremben kaphatók. Cluj, Str. Memorandului 10., hátul az udvarban. Rendkívül olcsó árak. Előnyös abonamafeltételek.

Pályázati hirdetmény

A szalonti izr. hitközség által fenntartott összevont négy osztályú elemi iskolája részére jelen pályázati hirdetmény útján férfi tanerőt keres.

Írásbeli pályázatok kellően felszerelve, az eddigi működés és fizetési igények feltüntetésével a fenti hitközség elnökségéhez nyújtandók be.

Pályázati határidő szeptember hó 3.

UJ KELET Legújabb hírek

Erőteljes konzervatív szervezkedés Roosevelttel „veszedelmes radikalizmusa” ellen

A köztársaságiak a demokratapárt jobbszárnyával együtt indulnak harcra az elnök gazdasági politikája ellen

Washington, augusztus 28. Az Egyesült Államokban egy idő óta nagy feltűnést keltő politikai szervezkedés folyik, amelynek eredményeképpen megalakult Washingtonban a radikalizmus ellen küzdő konzervatív elemek „Szabadság Ligája”. Az új ligában képviselve van egy a demokratapárt, mint a köztársasági párt s az alakuló ülésen azt tűzték ki legfőbb programpontra, hogy harcot indítsanak a politikai radikalizmus ellen, sikrasszállnak az alkotmányért és követelik a magántulajdon elvének érintetlen fenntartását.

A liga végrehajtóbizottságába a következő ismert politikusokat választották be: Shouse, a demokratapárt végrehajtóbizottságának volt elnöke, Davis, a demokrata párt volt elnökjelöltje, Al Smith volt newyorki kormányzó, Dupont, közismert republikánuspárti nagyiparos, Miller Newyork egykori republikánus kormányzója és Wadsworth, ismert newyorki republikánus politikus, akit min a köztársasági párt legközelebbi elnökjelöltjé emlegetnek.

A szervezkedés célja nyilvánvalóan a konzervatív elemek tömörítése és Roosevelt elnök radikális politikájának ellen szülőzése, Roosevelttel, mint ismeretes, a demokrata pártra támaszkodik és annál nagyobb feltűnést kelt most, hogy a Szabadság Liga megteremtésében a demokratapárt jobbszárnya is résztvevett. Ez az első kísérlet a demokrata párt jobbszárnyára részéről, hogy ellenállást szervezzen meg Roosevelttel elnök politikájának bizonyos tendenciái ellen, amelyeket ezek a politikusok veszedelmesen radikálisnak tartanak. Hosszu idő után most történt meg először, hogy a demokratapárt egy része közös frontban tömörült a köztársasági párttal.

A Szabadság Ligája végrehajtóbizottságának elnöke, Shouse kijelentette az újságírók előtt, hogy a liga meg akarja szervezni az amerikai polgárok millióit akik ezidőszent minden szervezkedésen kívül állnak és nem gyakorolnak befolyást a törvényhozásra. A liga központot rendez be Washingtonban és fiókokat állít fel az ország minden részében. Az ősz folyamán teljes gőzzel megindul a propaganda s remélik, hogy a kongresszus legközelebbi ülésének megnyitására már milliók tömegek állanak mögöttük. A Szabadság Liga azért akar harcolni, — mondotta végül Shouse — hogy a törvényhozás ne terjén le az építő munka útjáról és ne ingassa meg azokat az alapokat, amelyek az elmúlt évszázadban oly pártján jóléthez segítettek az Egyesült Államokat.

Amerika új gazdasági elhatározás előtt

Washington, augusztus 28. Roosevelt elnök sajtókonferenciára hívta össze a Fehér Háza az összes újságírókat és közölte velük, hogy a jövő év január havában a törvényhozás elé terjeszti a nemzeti ujjáépítési munka végleges megszervezésének ügyét és kikéri a kongresszus hozzájárulását az új tervekhez, amelyeknek értelmében az NRA vezetését tanácsadó bizottság veszi át. Addig, amíg a kongresszus törvényerőre emeli ezt a javaslatot, Johnson tábornok megtartja jelenlegi tiszttségét és a kormány őt bízta meg az új irányítási tervek kidolgozásával is. Roosevelttel elnök ezzel az utóbbi megjegyzésével nyilván el akarja osztani azokat a híreszteléseket, hogy Johnson tábornok és a kormány között súlyos nézeteltérések merültek fel.

Az Uniót valószínűleg a gazdasági helyzet újabb romlása bírta rá, hogy átszervezze az „agytrósz” elgondolását. A new-

York munkügyi minisztérium jelentése szerint a gyáripárban alkalmazott munkások létszáma az előző hónaphoz viszonyítva júliusban 359 ezerrel csökkent. A bérfizetések összegében heti 10.460.000 dolláros csökkenés állott be. A csökkenést részben a munkászavargásoknak, részben pedig az aszály hatásának tulajdonítják.

Newyork, augusztus 28. Washingtoni jelentés szerint Roosevelttel elnöknek sikerült a nemzeti ujjáépítési mozgalom vezetőségében felmerült ellentéteket elsimítani. Felszólította Johnson tábornokot, a mozgalom vezetőjét és Richberg iparügyi tanácsadót, hogy a közük felmerült nézeteltérések ellenére vezessék tovább az ügyeket és dolgozzák ki a tervbevetett intézkedéseket.

Párizs, augusztus 28. Pénzügyi körökben meg vannak győződve afelől, hogy az újabb amerikai pénzfelhígítás előbb-utóbb bekövetkezik. A hivatalos amerikai cáfolatok párizsi megítélés szerint csak a legközelebbi napokra vonatkoznak.

A Chicago Tribune európai kiadásának távirata szerint Morgenthau amerikai kincstári államtitkár közölte a sajtó munkatársaival, hogy az ezüst-nacionális rendelet életbe léptetése óta az Egyesült Államok területén 60 millió dollár értékű ezüstöt szolgáltatottak be.

London, augusztus 28. A kanadai Montrealban a napokban megkezdte működését az ezüst-tőzsde, amely a kontinens északi részén egyetlen készpénz- és határidős piac lesz az ezüsttőzlet terén.

Ezer vagon söt vásárolt Magyarország Romániától

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 28. A Tempo jelenti, hogy a magyar kormány és a román monopól képviselői között folytatott tárgyalások eredményeképp a budapesti sómonopólium 1000 vagon román söt rendelt, melynek szállítása meg is kezdődött.

Az osztályorsjáték huzása

Az állami osztályorsjáték 5 ik osztályának huzásának eredményei 1934 augusztus 10-28-án első huzási napon. 150.000 lejt nyert 43764, 100.000 lejt nyertek 24896 és 45438, 60.000 lejt nyertek 41543 és 71499, 40.000 lejt nyertek 10662, 16971, 26685, 31397, 71162, 20.000 lejt nyertek 39072, 46985 és 78915. és még 1607 nyeremény 15.000 és 5500 lejt között.

A Skoda-cég új bukaresti képviselője

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 28. A Skoda-cég bukaresti képviselőjévé szeptember 1-1 dátummal Bohumil Brozovskit nevezte ki.

A parasztek megtámadták a kukoricát elkobzó csendőröket

PLOESTI, augusztus 28. Drajna de Jos községben két csendőr utasítást kapott, hogy Dumitru Dragu gazda élesztárából állítólag lopott kukoricamennyiséget elkobozzon. A csendőrök kiszálltak a gazda házába, de ott 40 parasztkörülvette őket. Jelfegyverezte, majd szílyosan bántalmazta őket. A vizsgálat megindult.

Kigyulladt Konstancában a melegtől a hajózási társaság szénraktára

KONSTANTA, augusztus 28. A meleg következtében tegnap tüzet fogott a tengeri hajózási társaság szénraktára. A tűz eloltása csak nagy erőfeszítések árán sikerült.

Ujabb borzalmas tüzvész pusztítja a csikágói vágóhídi negyedet

LONDON, augusztus 28. Csikágó vágóhídi negyedében, ahol tavasszal hatalmas tüzvész pusztított, tegnap este újabb tűz keletkezett, amelynek tovább terjedését a város egész tűzoltóságának munkábaállítása mellett sem tudták az ideig leküzdeni. A városnegyedben a

hajcsárok egész éjjelen át azzal voltak elfoglalva, hogy a veszélyeztetett zónából biztonságosabb helyekre juttassák át a levágásra szánt állatok tizezeit. A városnegyedet a nagyszámu kíváncsiak elől karhatalom zárja el.

„A nemzeti parasztpárt vezetősége nem ismer sem maniuistákat, sem vaidistákat”

A szeptember 9-iki végrehajtóbizottsági ülés likvidálni akarja a belső ellentéteket

Háromezer embert várnak a szovátai gyűlésre

Bucuresti-Bukarest, augusztus 28. A Lupta komoly forrásból közli a következő értesüléseit:

„A nemzeti parasztpárt vezetősége jelenleg kizárólag programatikussal foglalkozik, nem van elfoglalva, míg a párt többi problémáit a szeptember 9-iki végrehajtóbizottsági ülésen fogják megvitatni és megoldani. Ez alkalommal fogják tisztázni a különböző ellentmondásokat, amelyek akár hivatalos nyilatkozatokból, akár egyes pártvezetőségi tagok nyilatkozataiból keletkeztek. A pártvezetés minden kérdésben a Mihailache elnökké választása alkalomával megállapított taktikát követi. Ezt a magartartást a központ választmány is helyeselte, amelynek értekezletén nem merült fel semmiféle ellentét. Amennyiben a párt hivatalos fórumain kívül keletkeztek bizonyos nézeteltérések, a párt szeptember 9-iki végrehajtóbizottsági ülésének feladata lesz azokat megvizsgálni és megoldani. A pártvezetés nem ismer sem vaidistákat, sem maniuistákat, hanem csak nemzeti parasztpártiakat. A reorganizáció befejezettnek tekintendő. A pártvezetés jelenleg két követelménnyel van elfoglalva: 1. Egység a direktívákban, a politikai elgondolásban és a programatikussal megfogalmazásban. 2. Egység az akcióban és a végrehajtásban. Azok, akik nem vetik magukat alá az irányvonalaknak, meg kell hogy értsék, hogy önönmaguknak kell levoniuk a követelményeket. A pártvezetés elhatározta, hogy a szeptember 9-iki ülésen likvidálni fogja a párt különböző irányait és áramlatait.”

Az Adeverul eforai jelentése szerint a volt miniszterek közül, akik most Eforián vannak, egyedül Halappa vesz részt a szovátai gyűlésen. Parlamenti tagok, úgy erdélyiek, mint regátiak, nagyszámban vesznek részt. A lap azt hiszi, hogy több mint háromezer résztvevője lesz a szovátai értekezletnek, főleg Erdélyből. A Moldovan Valer és Deleu Victor által szétküldött meghívó a következőket mondja: „Drága barátom! Azok a nyugtalanságok, amelyek az ország közéletét izgatják és különösen pártunk zavaros helyzete haladéktalan és végleges tisztázást kívánnak. A legutolsó események kétségtelenül bebizonyították, hogy a társaságunk, amelytől függ Románia normális fejlődése, a kulcsa a Maniu-ügy, a problémák egész sorával együtt, amelyet ő képvisel. Hogy a problémákat megvitassuk és megfelelő határozatokat hozzunk, amelyeket azután a párt alapszabálya szerint fóruma előtt támogathassunk, fontosnak találtuk több politikai barátunkkal együtt, hogy az összes bajtársainkat értekezletre hívjuk össze, mind azokat, akik úgy mint mi, sürgősen változtatni akarnak a dolgok jelenlegi aggasztó menetén, amely veszélyes úgy az országra, mint a pártra nézve. Augusztus 30-án tartjuk meg ezt a barátai értekezletet Szovátán. Az értekezletet visszavonhatatlanul megtartjuk. Ha az idő rövidsége miatt nem küldhetünk minden barátunknak meghívót, kérjük értesítsék politikai barátainkat erről az értekezletről, megszervezve a megjééhez tartozók részvételét.”

Szerezzen butoraink minőségéről információt vevőinktől!

Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

Székely & Réti

Butorgyár Rt.-től, Targu-Mures.
Fiókok: Bucuresti—Brasov

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
Nyomdász, Cluj, Strada Barza 5, Szeged
Telefon: 3-77.

Cenzurat

Kassa postai
piacra in n
No. 224713—

16. Telefon:
Havonta 110,
évre 600, egy
főldre: Havo
főlévre 12. egy
détések díjaz
KELET” an
sidóság egy
keink utánn
rát megjelöl

A helyzem

Az egész v
hogy Ley dr.
zetője többm
munkafront p
berendezett
magának.
A kitiñően
is megírja, h
felfedezése ut
kénfés számú
zeli szocializ
ségekét nyujt
A nemzeti
„Der Deutsche
front hivatalo
keresz/fül hall
adásáról, egy
meg a segédy
bizonytal alaj
Mesz azutá
megszóal a
szokott határo
Ley dr. becsü
Führer bajus
után.

Két hét utá
tsche” és má
alaposan meg
Nem nehé
arra volj szü
nesen Berlinb
rel, meg a tö
tazza a maga
Minden bize
kik, hogy a ná
zás nem ellen
fajtsza honf
Élvégre az,
től származó
magának, hog
ges halandókn
nyozott haza
sitse bálványo
ezenfelül még
ban is a legel
A Führer m
dotta bünei s
mondvány: töb
ségés szolga,
ese leg lázadá
Igy történt
Ley dr.-t a „D
után olyan tí
tára csak a b
nagyépítelen,
A sikkasztás
pázása még b
Sikkaszt, de
kezz meg a be
szó Hitlerorsz
kolni is szabá
lehet produká
hez megfelelő
sen mellékelni

Erdélyi con
és erdélyi

Cserebere já
lis párt és v
ciákat választ
Jönnek a m
gesztik fel
akiket nem
mány nevezet
Hajjalán és
„törvénytelen
kinevezéseket
mány bukása
dobja a tisz
halálra ítélt
éhesei száma
rasztpárti éhe
Ez a cserebe
fog. Nem fog
majd a nemz
csereberét és
berálistól, h
reit ültesse.
Vaída jogg
vedélek paro
Egész sereg
am és tisztvis
semmítoszék
lesz a perves
Pedig van
Kiadások csök
Vannak ma